Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 46 Telefonas STagg 2-3878. Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Vasario (Feb.) 24, 1939 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIX, Dienraščio XXI

Siųskime reikalavimus pr. Rooseveltui, senatoriam ir kongresmanam nuimt ginklų embargo nuo Ispanijos respublikos.

KRISLAI

Mūsų Svečias.
Sekmadienis!
Lietuviai kaip Mūras.
Ačiu už Talką.
Rašo A. B.

Šiandien Brooklynan atvyksta drg. L. Pruseika. Jis čia pabuvos keletą dienų ir pasakys keletą prakalbų.

Drg. Pruseika kalbės šį vakarą Brooklyno Lietuvių Kongreso Skyriaus ruošiamam Lietuvos nepriklausomybės paminėjime. Taipgi kalbės Mizara, Briedis ir K. Michelsonas.

Visi dalyvaukite.

* * *

O šį sekmadienį įvyks didžioji metinė Brooklyno lietuvių komunistų vakarienė.

Pramoga įvyks Piliečių Kliubo svetainėje. Joje dalyvaus ir mūsų svečias L. Pruseika. Apart kitko, žinoma, jis papasakos brooklyniečiams apie tai, kaip veikia ir gyvuoja Chicagos ir visų vakarų lietuviai.

Vakarienėn įžanga nebrangi, berods tik $1.25 asmeniui. O už tą kiekvienas svečias bus skaniai pavalgydintas ir gražiai pavaišintas.

Nuoširdžiai kviečiame Brooklyno ir apylinkės lietuvius dalyvauti.

* * *

Drg. Buknys man sako, kad "Laisvės" bazaras šiemet labai puikiai pavyko ir davė daugiau pelno, negu pernai. Tai labai smagu girdėti. "Laisvės" rėmėjų ir prietelių armija kasmet auga.

* * *

Man labai patiko Detroito lietuvių automobilistų nusistatymas unijos reikaluose. Kaip koks nesugriaunamas mūras, jie laikosi už uniją ir prieš unijos skaldytoją eks-kunigą Homer Martiną. Kalbėjausi su daugeliu, daugelį aplankiau stubose, bet niekur iš jų nei žodžio neišgirdau už Homer Martiną.

* * *

Bet man į rankas pateko trockistų "Naujoji Gadynė". Vasario 2 dienos laidoje ta gazieta unijos pildomąją tarybą plūsta ir vadina "insurgentais."

* * *

Noriu labai nuoširdžiai padėkavoti Pittsburgho, Clevelando, Detroito ir Grand Rapidso draugams, kurie taip gražiai pagelbėjo man atnaujinti daug "Laisvės" prenumeratų ir gauti naujų skaitytojų.

Pittsburge draugai Martin ir Lekavičius, Clevelande draugai Vasiliauskas ir Valenta, Detroite draugai Litvinas, Tvarijonas, Gailiušis, Dr. Palevičius ir jaunos draugės Ona Zabeliūtė ir Isabellė Legmaliūtė padėjo pasidarbuoti.

Clevelandiškis drg. Vasiliauskas savo mašina važinėjo mane pas skaitytojus kelias dienas ir net nedavė nupirkti gazolino. Taip pat detroitiškis drg. Litvinas. Visa tai jie paaukojo "Laisvei".

Be talkos ir pagalbos šios saujelės mūsų draugų nebūčiau galėjęs tiek daug darbo nudirbti dienraščio "Laisvės" naudai šiame savo maršrūte. Todėl, dar kartą, visiems jiems labai ačiu!

Ispanija Gintųsi net, Jeigu Jos Prezidentas Azana Pasitrauktų

Hendaye, Franc. - Ispanijos pasienis. — Jau beveik užbaigta Ispanijos respublikiečių mobilizacija gint Madridą nuo fašistų. Pats ministeris pirmininkas Juan Negrin pėsčias apkeliavo ir apžiūrėjo svarbiausią apsigynimo liniją Universiteto Mieste, Madrido priemiestyje.

(Radio žiniomis, Negrin pareiškė, kad respublika tęstų kovą prieš fašistus net, jeigu pasitrauktų dabartinis jos prezidentas M. Azana.)

Italijos ir nazių lėktuvai bombarduoja Alicante ir kitus respublikos miestus. Šiaip gi kol kas dar nėra karinių veiksmų.

NAZIAI PERSPĖJA NERINKT KARD. PACELLĮ Į POPIEŽIUS

Berlin. — Nazių laikraščiai persergėja kardinolus, kad nerinktų popiežium kardinolą Pacellį, velionio popiežiaus Pijaus sekretorių. Jie supranta, kad jeigu Pacelli taptų popiežium, jis smerktų nazius panašiai, kaip ir Pijus.

EXTRA

Maskva, vas. 23.— Sovietai atmetė grumojantį Japonijos reikalavimą panaujint žuvyklų sutartį, leidžiant japonam žvejot (ir šnipinėt) Sibiro vandenyse.

New York, vas. 23.—Išsidirba nuomonė, jog tai būsią tik "paskalai," kad nežinomas submarinas torpeda paskandinęs keno tai prekinį garlaivį netoli Azorų salų.

Hazleton, Pa. — Sėdėjimu streikuoja 63 mainieriai Wolfe kasykloje, 500 pėdų gilumoje, reikalaudami, kad kompanija tuoj išmokėtų jiem užvilktas algas.

Berlin. — Naziai rengia baliūnais aukštai iškeliamas vielų tvoras, kad negalėtų pralėkt priešų orlaiviai ateinančiame kare.

N. Y. Nekilnojamo Turto Savininkai Žiūri Tik Savęs

Albany, N. Y. — Sugūžėjo 4 tūkstančiai savininkų namų ir nekilnojamo turto abelnai į New Yorko valstijos sostinę Albany reikalaut, kad valstijos seimelis atmestų gubernatoriaus Lehmano sumanymą, siūlantį pakelt po $1 taksų ant kiekvieno $1,000 nuosavybės.

Gubernatorius sako, kad tie taksai reikalinga bedarbių šelpimui ir socialiam darbui.

Tėvas Svilino Dukterį Karščiausiomis Švyturio Liepsnomis

El Paso, Texas. — Čia teisiamas žvėriškas tėvas Raul Peschard, 34 metų, kad jis mechanišku švyturiu (blow torch) degino savo dukteriai Kristinai veidą, kaklą ir krūtinę. Taip jis budeliavo ją dėl to, kad Kristina, 16 metų mergaitė, nusipirko porą čeverykų.

Mergaitė dirbo skalbykloj už $6 per savaitę, ir visą algą visados atiduodavo tėvui; o jis neduodavęs jai iš to nė vieno cento. Bet štai mergaitė sykį, apart algos, netikėtai gauna dar šešis dolerius iš skalbyklos kaipo boną-dovaną. Eidama namo, jinai už tą boną nusiperka čeverykus; bet parneša ir atiduoda tėvui visą savaitės algą, ir parodo jam čeverykus; ale prisibijodama tėvo, jam sumeluoja, kad, girdi, "mano draugė padovanojo man šiuos čeverykus."

Tėvas gi, tuo laiku buvęs savo dirbtuvėlėje, pagriebia švyturį ir keikdamas užpuola degint juom mergaitę.—Tuom švyturiu jis virino į krūvą-lydė geležinius ir kitus metalinius daiktus.

Teisme dabar tėvas pasakoja, būk jis tik "netyčia," sukdamasis su švyturių rankose, pataikęs mergaitei į veidą...

Mergaitės motina liūdija, kad jis visada buvo žiaurūnas ir be jokios priežasties dažnai mušdavo ją pačią ir visus vaikus.

Anglijos Premjeras Užgiria Hitlerio Kalbą Kaip "Laimingą Visam Pasauliui"

Blackburn, Anglija.—Anglų premjeras Chamberlain, kalbėdamas konservatų partijos mitinge, užgyrė Hitlerio šneką, kad, girdi, "bendradarbiavimas Anglijos su Vokietija būtų laimingas dalykas visam pasauliui."

ORAS

Šį penktadienį šilčiau ir apsiniaukę.

Ketvirtadienį temperatūra buvo 15 aukščiau zero.

DEMOKRATAS KONGRESMANAS VANOJO NAZIUS KAIP BJAURIAUSIUS PRIEŠUS AMERIKONIZMO IR KRIKŠČIONYBĖS

Washington. — Kongresmanas John Martin karčiai smerkė tokius nazių smogikų ermyderius, kaip įvykęs jų mitingas Madison Square Gardene New Yorke. Kalbėdamas kongreso rūme, jis sakė, jog Amerikos laisvė neturėtų pakęst, kad uniformuoti hitlerininkai taip mobilizuotųsi ir dėmonstruotų.

Kongresmanas Martin vadina begaliniu begėdžiu ir veidmainiu Fritzą Kuhną, vokiečių hitlerininkų vadą, kad jis Madison Sq. Gardene atsišaukė į "mano draugus krikščionis amerikiečius." Tas kongresmanas atžymėjo, ką naziai daro prieš krikščionis Vokietijoj; sako: "Pagoniška nazių diktatūra ten užginčija Dievo buvimą, slopina Bibliją, persekioja krikščionybę, o Kristų vadina 'purvina žydiška kiaule'."

Kita amerikinių nazių veidmainystė, tai kad jie Madison Square Gardene neva "pagerbė" gimtadienį Jurgio Washingtono, Amerikos respublikos tėvo. Kongresmanas Martin pabrėžė, jog "nazizmas yra didžiausias priešas viso to, už ką Washingtonas kovojo; naziai yra priešai viso, kuom Amerika tiki."

Prieš šią teisingą demokrato kongresmano Martino kalbą, tačiaus, išstojo republikonas kongresmanas Hawks ir užtarė Vokietijos ir Italijos fašistus.

Sustreikavo 12,000 Auto. Unijistų, Kad Bosai Remia Martiną

Detroit, Mich. — Bosai Plymouth fabriko Chrysler automobilių korporacijos paskelbė, kad jie pripažįsta ne tik CIO Jungtinės Automobilių Darbininkų Unijos komitetą dirbykloje, bet taipgi komitetą saujelės rėmėjų Homerio Martino (trockisto unijos draskytojo).

12,000 darbininkų, protestuodami prieš martiniečių pripažinimą, tuojaus išėjo į streiką ir sustabdė visą Plymoutho fabriko darbą.

Automobilių Darbininkų Unijos taryba yra iššlavus laukan H. Martiną, buvusį jos pirmininką, kaip CIO unijos priešą ir skebinio H. Fordo bičiulį. Martiniečių grupei Plymouth fabrike vadovauja fašistuojantis trockistas Pat McCarney, liuosnoris "liūdininkas" fašistinės Dieso komisijos prieš "raudonųjų pavojų".

Amerikietis Kardinolas Kandidatas į Popiežius?

Vatikanas. — Neitalai kardinolai būriasi išrinkt nauju popiežium kitatautį, o ne italą. Tarp kitataučių kandidatų į popiežius yra minimas ir amerikietis Chicagos kardinolas Mundelein, rėmėjas prezidento Roosevelto politikos.

Naziai Galėtų Bombarduot Jungtines Valstijas

Washington. — Amerikos orlaivinės valdybos narys Gr. Mason parodė senatinei karo reikalų komisijai, kaip Vokietijos nazių lėktuvai galėtų bombarduot miestus Jungtinėse Valstijose, gaudami sau papėdę Pietinėje Amerikoje.

Kelionė Auto-Busais į Abi Parodas ir Atgal Tik apie 70 Dolerių

Chicago, Ill.—Už $69.95 iš viso galima bus iš bile vietos šioj šaly nuvažiuot autobusais į abidvi didžiąsias parodas — New Yorko ir San Francisco—ir sugrįžt atgal, kaip praneša viršininkai Nacionalio Auto-Busų Susivienijimo.

Tokie važiojimai busais į abidvi parodas prasidėsią apie balandžio 1 d., ir pirktas kelionės tikietas bus geras iki gruodžio 31 d. Bile kur galima bus pertraukt kelionę, apsistojant įvairiose vietose, kur tik kas norės, ir vėl važiuot, iki šių metų pabaigos.

Taip už tuos $69.95 autobusai vešią iki 9 tūkstančių mylių.

Washingtono Ainiai Philadelphijos Komunistai Gražiai Jį Pagerbė

Philadelphia, Pa. — Rytinės Pennsylvanijos Komunistų Partija pasiuntė 65 savo delegatus į Valley Forge, garsią amerikiečių pergalės vietą, kur jie, komanduojami Jurgio Washingtono, kirto baisų smūgį tuometiniams savo tironams, Anglijos valdovams.

Tarp komunistų delegacijos buvo ir ainiai-giminės Jurgio Washingtono, kaip kad Carl Reeve, Paul ir Lucia Geiselmanai.

Delegatai, stipriame šaltyje, nuvyko 22 mylias į Valley Forge ir padėjo ant Washingtono paminklo vainiką su parašu auksinėmis raidėmis: "Atminčiai Jurgio Washingtono, Amerikos Revoliucijos Tėvo."

Kalbą ten sakė Washingtono ainys drg. Carl Reeve.

Francūzai Nukovę 80 Italų, Įsibriovusių į Tunisiją, Afrikoj

Paryžius. — Iš diplomatinių ir privačių šaltinių pranešta, jog praeitą penktadienį įvyko kruvinas susikirtimas tarp francūzų ir italų kareivių, kuomet italai iš savo kolonijos Libijos įsibriovė į gretimą Francijos koloniją Tunisiją, šiaurinėje Afrikoje. Po įnirtusio mūšio, francūzai išvijo italus atgal į Libiją; o kautynėse buvę užmušta 80 italų ir 4 francūzai. Kiek pirmiau francūzai priešorlaivinėmis kanuolėmis nušovė Italijos karinį lėktuvą, skridusį virš Tunisijos.

Kaip Francijos, taip Italijos valdovai viešai užginčija tą susikirtimą. O vis tiek jis, turbūt, įvyko, kaip sprendžiama iš įvairių faktų. Pavyzdžiui, praeitą šeštadienį prezidentas Rooseveltas pareiškė, kad naujieji įvykiai labai gręsia karu Europoj: jis buvo gavęs tiesioginį pranešimą apie tą susikirtimą italų ir francūzų.

Vasario 22 d. skubiai sušauktas pasitarimas tarp Francijos karinių vadų iš šiaurinės Afrikos ir generalio Francijos štabo. Francija rengiasi greitu laiku siųst dar 35,000 savo kariuomenės priedan prie 100,000 armijos Tunisijoj.

Italija siunčia daugiau kariuomenės į Libiją, kuri rubežiuojasi su Francijos kolonija Tunisija. O Libijoj jau ir taip padvigubinta Italijos armija iki 60,000. Šiomis dienomis galva Italijos karo štabo maršalas P. Badoglio apžiūrinėjo Libijos pozicijas prieš Tunisiją.

Spėja, Kad Italų Submarinas Paskandinęs Svetimą Garlaivį

New York. — Kokios tai šalies submarinas paleido torpedą į vieną prekinį laivą ir praardė didelę skylę jo šone žemiau vandens lygio, Atlanto Vandenyne, už 400 mylių nuo Azorų salų ir už 2,000 mylių nuo New Yorko. Laivas per radio atsišaukė: "Skęstame. Prašome greitos pagelbos."

(Gal tai Italijos submarinas užpuolė tą laivą. Nes Italija yra įsirengus savo submarinų stovyklą Kanarių salose, valdomose Ispanijos fašistų; o Kanarių salos randasi tik už 450 mylių nuo tos vietos, kur minimas laivas buvęs torpeduotas.)

Mirtinai sužeistasis laivas gal būsiąs Francijos prekinis garlaivis "Bretagne." Jis atsišaukė pagelbos raidėmis PECC. Tas pačias raides kaip savo ženklą pirmiau vartojo Holandijos laivas "Flandria." Jis 1936 m. buvo parduotas Francijai ir perkrikštytas į "Bretagne."

Bet ir po to dar vadinosi "Flandria" vienas Švedijos prekinis laivas ir vienas Holandijos, abudu nedideli.

Keli kitų šalių laivai nuskubėjo į vietą, kur skendo torpeduotas laivas, ale jau nerado jokių jo pėdsakų.

Cibulis Esąs "Vaisius," Kaip Sako Teisėjas

Baltimore, Md. — Groserninkė M. Seldenienė buvo areštuota už tai, kad sekmadienį pardavė cibulių už 4 centus. Nes įstatymas čia užgina pardavinėt daržoves sekmadieniais.

Groserninkė tvirtino teisme, kad cibulis tai esąs "vaisius," ne daržovė. O įstatymas neuždraudžia vaisius pardavinėt sekmadieniais.

Teisėjas Harry Fine pagalvojo ir sutiko, kad cibulis "gali būt vaisius, nes tūliem žmonėm jis gardesnis net už saldainius." Taip taręs, teisėjas ir paleido groserninkę be baudos.

Mountain Lakes, N. J. — Per gaisrą sudegė H. S. Bard su žmona.

Hitleris Verkšlena, Kad Anglija Taip Ginkluojasi

London.—Hitleris atsiuntė Anglijos ministeriui pirmininkui Chamberlainui notą, kur "skaudžiai apgailestauja," kad Anglija taip smarkiai ginkluojasi.

Su Anglijos ir Francijos pasmarkintu ginklavimusi Hitleris jau praranda viltį "greitai laimėt" planuojamą nazių karą prieš demokratines šalis.

Sovietų Šalyje Žymiai Padaugėjo Arklių ir Galvijų

Maskva. — Pernai Sovietų Sąjungoj kolektyviuose ūkiuose padaugėjo arklių 8 procentais, kumeliukų 35 proc., galvijų 6 iki 8 proc., avių ir ožkų 20 procentų.

Francija Nenusileis Fašistiniams Gengsteriams

Paryžius. — Francijos premjeras viešai pareiškė, kad Francija nepasiduos jokiem "juodrankiškiem" grumojimam (iš Italijos ir Vokietijos pusės) ir niekam neužleis jokių savo žemių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLSHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President - - - Jos. Kairys
Vice-President - - A. Lideikis
Secretary-Treasurer - D. Sholl
Editor - - - - Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Foreign countries, per year	$6.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Baisi Gėda!

Pereitą pirmadienį Amerikos nazių Bundas (Sąjunga) sušaukė New Yorke masinį mitingą. Apskaičiuojama, kad tos organizacijos narių ten nebuvo daugiau, kaip 3-4 tūkstančiai. Kiti visi—kunigo Coughlino ir Hooverio pasekėjai.

Mitingas buvo triukšmingas ir jis atkreipė visų Amerikos žmonių akis į tą faktą, kad šio krašto naziai organizuojasi ir kad juos remia stiprūs Wall gatvės finansieriai.

Bet ne apie tai mes čia norime kalbėti. Mums svarbu, kad vakaro kalbėtojai, nazių lyderiai, hitleristai, labiausiai garbino kunigą Coughliną ir buvusį prezidentą Hooverį. Aišku, prie jų nepamiršo jie pridėti ir Hitlerio.

Tuo pačiu sykiu kalbėtojai negražiausiai bjauriojo prezidentą Rooseveltą. Jie bjauriojo jo naują dalybą, jie bjauriojo viską, kas tik pažangu, kas žmoniška!

Prie progos verta paminėti katalikams: kaip jūs, broliai, jaučiatės, kada Hitlerio agentai Amerikoje garbina katalikų kunigą Coughliną?

Naziai dabar ruošiasi savo veiklą praplėsti. Jie ruošiasi 1940 metų rinkimams. Jie dės pastangų paremti tą kandidatą į prezidentus, kuris bus reakcionierišskesnis; jie ruošiasi kovai prieš demokratiją.

Išvada pati per save išeina: **demokratijos šalininkai privalo dėti dideliausių pastangų organizuoti savo pajėgas daug sparčiau ir ginti šią santvarką.**

Libija ir Ethiopija

Italijos fašistai, ruošdami užpuolimą ant Francijos ir jos kolonijų, vis daugiau armijos veža į Libiją, Afrikon. Iš Libijos italai gali pulti Francijos Afrikoj kolonijas ir grumoti Anglijos kolonijoms. Libijoj yra sutraukta apie 100,000 Mussolinio kareivių ir vėl ten siunčia 30,000 kareivių.

Bet kada Italijos fašistai ruošiasi prie naujo didelio karo, tai nekaip jiems sekasi pavergtoj Ethiopijoj. Francūzų laikraštis "Figaro" išspausdino žinią, kad Ethiopijoj prasidėjo dideli sukilimai ne vien tarpe ethiopų, bet vietomis ir tarpe italų kareivių. Sako, kad italai kareiviai sukilo todėl, kad stoka maisto ir jiems nepakenčiamos tenykštės sąlygos. Vadinasi, fašistams nevyksta ir tiek!

Sovietai ir Užsienio Prekyba

Lenkijos valdžia pasirašė su Sovietų Sąjunga prekybos sutartį. Pranešama, kad tarpe Sovietų ir Lenkijos daug daugiau bus vedama prekybos, kaip iki šiol. Tame numatomas Lenkijos švelninimas politikos linkui Sovietų Sąjungos.

Anglijos ministerių pirm. Chamberlain pranešė parlamentui, kad jis siunčia specialę komisiją į Sovietų Sąjungą, kad sudarius plačiai prekybai sutartį.

Yra žmonių, kurie kaltina Sovietų Sąjungą už tai, kad ji veda prekybą su fašistinėmis šalimis. Toki kaltintojai norėtų, kad Sovietai nutrauktų prekybą su Italija, Vokietija, Japonija ir kitomis šalimis. Bet ar viena Sovietų Sąjunga gali tą padaryti? Žinoma, ne. Sovietų Sąjunga yra apsupta kapitalistinių ir fašistinių valstybių. Jeigu ji nutrauktų prekybą su viena, tai logiškai reikėtų nutraukti ir su kitomis. Sovietai juk negali užsidaryti ir atsitverti nuo viso pasaulio. Vienok pereitais metais Sovietų prekyba daug nupuolė su Vokietija, Italija, Japonija, tai yra karo agresoriais.

Keturi Laivai Ispanijai

Amerikos Komitetas Pagelbai Ispanijos Demokratijos gavo žinią, kad pereitą savaitę pasiekė keturi laivai liaudies Ispaniją iš Amerikos su maistu, drabužiais ir kitokiomis reikmenimis. Tai didelė pagalba. Komitetas atžymi, kad nuo to laiko, kaip fašistai užėmė Barceloną, tai Amerikos demokratinė liaudis suaukojo Ispanijos liaudžiai $60,000. Tame darbe nemažai pasidarbavo ir lietuviai, kurie nuo pat karo pradžios nuoširdžiai remia Ispanijos kovotojus.

Lietuvių Komitetas Gelbėjimui Ispanijos Demokratijos atlaikė susirinkimą ir nutarė pasmarkintai vesti darbą pirmyn. Ispanijos liaudies kovos nepasibaigė, jos tik įgavo aštresnę formą. Šiuo kartu reikia kuo daugiausiai siųsti atviručių kongresmanams prašant nuimti nuo Ispanijos liaudies embargo, platinti išleistus lapelius apie embargo ir padėti aukomis.

Drg. Vytauto Žablacko prakalbų maršrūtas eina labai sekmingai. Drg. nors yra pavargęs, po pusantrų metų kovos Ispanijoj, jau trečias mėnesis važinėja su prakalbomis.

Lietuvių Komitetas nutarė daugiau rūpintis lietuviais veteranais, kurie parvyko iš Ispanijos sužeisti ir teikti jiems finansinę pagelbą. Dabar New Yorke gydosi drg. J. Sakalauskas.

Lietúvių Komitetas turi tikslą išleisti brošiūrą apie kovas Ispanijoj, kurioj būtų lietuvių kovotojų biografijos ir paveikslai. Brošiūros išleidimas reikalaus finansų.

Nenuleiskime rankas kovoj Ispanijos liaudies! Remkime ją aukomis, maistu, drabužiais ir reikalaukime nuimti nuo Ispanijos liaudies embargo!

Rumunija Nepasiduos Hitleriui

Hitleris veržiasi į Balkanus ir ypatingai į Rumuniją. Rumunijos yra derlingi laukai, ji turi daug metalo, anglies ir žibalo. Žibalas (aliejus) labai reikalingas Vokietijai, kurio ji neturi. Be žibalo neina nei traktoriai, nei tankai, nei karo laivai, neskrenda lėktuvai. 1935 metais Rumunija pasigamino 61,371,000 bačkų žibalo.

Rumunija išsiplėtė po Pasaulinio Karo. Ji dabar užima 113,886 ketvirtaines mylias žemės plotą ir turi 19,133,000 gyventojų. Rumunija rubežiuojasi su Sovietų Ukraina, prie kurios veržiasi Hitleris.

Rumunijos karalius Karolis II parodė griežto nusistatymo už apgynimą savo šalies. Jis ir jo valdžia paėmė už sprando Hitlerio agentus, kurie turėjo suorganizavę karinę organizaciją po vardu "Geležinė Gvardija.", Keletą fašistų jau nudėjo. Tas varo Hitlerį į pasiutimą. Jis šaukia, kad gelbės Rumunijoj vokiečius, kurių ten yra apie 600,000. Jis ruošiasi prieš Rumuniją panaudoti tokius pat būdus, kaip pereitais metais panaudojo prieš Čechoslovakiją.

Rumunijos valdžia pereitais metais atsisakė praleisti Sov. Sąj. Raudonąją Armiją į pagelbą Čechoslovakijai, jeigu pastarąją negelbėja Francija. Bet dabar, atrodo, kad Rumunija rimtai susirūpino savo apsigynimo reikalu. Žinoma, ten veikia daug Hitlerio šnipų, kurie nori pasukti jos politiką atgal, kad ji geruoju pasiduotų ir bendrai su Hitleriu pultų Sovietų Ukrainą.

Rumunijos ramiu laiku armija turi 14,890 oficierių ir 289,984 kareivių, apie 1,000 lėktuvų, 600 tankų, ji gerai ginkluota. Išlavinti rezervai siekia apie 2,000,000. Bendrai gali pastatyti apie 4,000,000 armiją. Karo laivynas Juodoj Jūroj ir Dunojaus upėj nedidelis.

Sovietų Sąjunga siūlo, kad Rumunija, Bulgarija, Graikija, Turkija ir Sovietų Sąjunga sudarytų Juodųjų Jūrų kaimynų bendro apsigynimo sutartį, kas joms visoms gelbėtų gintis nuo fašistų karo agresorių.

ĮSPŪDŽIAI IŠ ŠEIMYNIŠKO GYVENIMO

(Atsiminimai)

Neseniai Minersvillėj, Pa., kalbėjo mūsų draugas Dr. Jonas J. Kaškiaučius. Apart praktiškų patarimų sveikatos dalykuose, mūsų daktaras vaizdavo kas dedasi už kulisų tamsių žmonių šeimyninio gyvenimo. Tas daktaro pasakojimas sužadino ir manyje atsiminti vieną šlykštų elgėsį šeimininko su šeimininke, savo žmona. Čia noriu apie tai ir parašyti.

—o—

Aš buvau dar jaunutis ir vos keliolika savaičių pribuvęs į šią šalį. Buvau už įnamį pas tą šeimininkę, kuri man buvo žinoma kaip vienkaimė. Ji išeidama į Ameriką mane paliko tik vaikiščią—piemenį, kaip Lietuvoj vadindavo. Nežiūrint, kad aš neturėjau nė pinigų atsivežęs, nė giminių, kurie teiktų man pašelpą, kol aš darbą gausiu, —ji priėmė mane už įnamį nieko neklausus, tarytum savo giminę. Nekreipė domės nė į tai, kad tokiam vyrui, kaip aš, 18 metų amžiaus, darbas buvo sunku gauti, nes darbininkai tame laike pergyveno krizį.

Jau senas laikas,—šiemet sueina pusšimtis metų, kaip man pasitaikė tas brutališkas vaizdas matyt šeimynos gyvenime. Bet ir šiandien šiurpu prisimint, kaip aš tuomet buvau įbaugintas!

Buvo katalikiška šventė, gruodžio 8 d., kurią vadina Šv. Panelės Nekaltas Prasidėjimas.

Anglių kasyklos tą dieną nedirbo, tai visi įnamiai ir pats "burdingbosis" buvo namie. Katalikai tą dieną eidavo į bažnyčią; bet lietuviai savo bažnyčios Shenandoah dar neturėjo, o į lenkų bažnyčią eiti neturėjo "pašaukimo" dėl finansinių išlygų. Todėl sukilę pavalgė ir apsirengę išėjo į miestą visi įnamiai ir šeimininkas. Likom namie tik šeimininkė ir aš. Aš, žinoma, netik pinigų neturėjau eiti į smūklę gerti, bet ir drapanų čystų persirengti einant į miestą.

Mums likus duvienu, šeimininkė apibudino apie visą padėtį Amerikos, kad čia nėra taip, kaip žmonės mislija Lietuvoj: kad čia poniškai gyvena, gražiai apsirėdo, gardžiai pavalgo ir pinigų užtektinai turi. Tas esą netiesa. Kuriam pasitaiko greičiau darbas gauti ir dar biskį geresnis, tas laimingas. Bet esą ir tokių, kurie išbūna po kelis mėnesius be darbo, — tokiems prisieina ir badauti. Šitaip nuosakiai ji nušvietė naujai pribuvusių lietuvių padėtį.

Toliaus apibudino ji ir savo gyvenimo padėtį. Sakė: "Ir mūsų gyvenimas prieš streiką "Knights of Labor" unijos, 1886-7 m., buvo geresnis. Darbininkai daugiau dirbo ir geriau uždirbdavo. Bet kaip streikierius pardavė unijos vadas Powderly kasyklų savininkams, o pats pabėgo kažin kur, bijodamas, kad jį darbininkai neužmuštų, — tai dabar visai mažai dirba ir mažai uždirba. Pragyvent sunku...

Ir mano vyras prieš streikus geriau uždirbo, tai ir šitą lindynę nusipirkom. Bet dabar... už dvi savaites darbo parsineša vos $8-10. Jeigu nelaikyčiau burdingierių, tai nė ant pragyvenimo neužtektų. Bet kaip būna po 6-7, užsimokant už jų apžiūrėjimą po $3 į mėnesį, tai aš daugiau uždirbu kaip jis. O reikia priskaityt, kaip vyrai ima miltų duonai ir kitų smulkių daiktų, tai jau mum nereikia kitų daiktų pirkti..."

Šitaip ji man pasakojo, o aš klausiausi, nes buvo žingeidu žinoti naujai pribuvusiam į šią šalį, kaip reiks pradėt gyventi...

Ir štai, kaip kokia audra netikėtai pakilo! Įsimalė per duris krypuodamas ir vos liežuvį apversdamas, girtas namų savininkas, jos vyras.

Tarp mūs pasidarė mirtina tyla, ramus ir žingeidus pasikalbėjimas persitraukė...

Ji kuošvelniausiai užkalbino: "Ar jau parėjai, Antanėli? Gal jau pietų nori?"

Bet, vietoj rimto atsakymo ant užklausimo, pasipylė nešvarūs žodžiai iš jo burnos, mano gyvenime dar niekad negirdėti!—Rūpužę, kurv... sanavab...—ir kitoki angliški keiksmai. Man tuo laiku dar nebuvo suprantami. Keikdamas, kirto per vieną ausį. Moteris pašlijo. Kiek pasikėlus, per kitą! Ji sukrito visai ant žemės. Aš, žiūrėdamas į tą tragedišką vaizdą, kokis mano gyvenime pirmu kartu teko matyti, persigandau, manydamas, kad tą patį darys ir su manim! Bandyčiau bėgti į lauką, į gatvę, bet jis ant kelio, pro jį įširdusį negaliu praeiti! O kita, buvau nesirengęs, tik su apatiniais marškiniais ir basom kojom, kaip tuomet visi įnamiai parėję iš darbo, suodžius nusiplovę, rengdavosi... Taigi man neliko kur prasišalint, kaip tik neštis ant antrų lubų, kur įnamių buvo du rūmukai ir 3 lovos jiems gulėti. Tad aš užbėgau ir palindau po lova, kad manęs nerastų... Klausausi, kas žemai darosi. Drebu iš baimės, kad neateitų manęs ieškoti!...

Žemai aptyko; bildėsio negirdėt. Po kelių minučių šaukia mane:

—Juozai! Juozai! — Aš tyliu... Tuomet priėjus prie laiptų šeimininkė šaukia:

—Juozai, kur tu?! Kodėl neatsiliepi? Nebijok, tavęs nemuš. Eik žemyn.

Noroms nenoroms turiu kraustytis žemyn. Šeimininkai abudu šypsodamiesi iš manęs, klausė, ko aš bėgau kavotis? Sako: "Tau niekas nieko nedarys; ko tu bijai?!

Liepė apsivilkti švarką, davė skardinukę ir 10c, pasakė į kokią smūklę nueiti alaus parnešti.

Liepė—einu, nesipriešinsi...

Tai buvo "ugados" po kovai; jie išsigėrė po porą stiklų. Ir man davė. Išgėrę alų, pasakė man, kad jiedu eis į frontinį rūmą pasimyluoti, nes ten buvo jų lova. Užsisklendė kambario duris.

Kada man buvo nurodyta svarba užsisklendimo durų, tai aš užkopiau ant viršaus, kur mano vieta.

Nebūtų svarbu tas jų romansavimas, jeigu jis tuomi būtų vaizduojamas. Bet kada parėjęs girtas, nepanašus į žmogų, moterį bjauriai, stumdo, muša ir ant galo prie "meilės akto" verčia!

Tai nebuvo pirmas toks nuotikis ir nepaskutinis; jis kartojasi net iki šių dienų. Ir tai ne tik pas tuos žmones, kurie neskaito pamokinančios literatūros. Yra tokių dalykų ir pas laisvamanius, kurie taip brutališkai elgiasi su savo moterimis! Dar ir šiandien nėra išnykęs tas barbarizmas...

J. Ramanauskas.

II-14-39.

MIŠRI BELGIJOS "BIZNIO" VALDŽIA

Brussels, Belgija. — Sudarytas naujas ministerių kabinetas iš socialistų, katalikų ir kitų partijų žmonių. Ministeris pirmininkas H. Pierlot vadina jį bendru "biznio kabinetu" įvairių partijų.

Chamberlain Spaudžia Franciją Tuojaus Pripažint Gen. Franco "Valdžią"

Paryžius. — Anglijos ministeris pirmininkas Chamberlain daro didžiausio neatlaidaus spaudimo Francijai, kad jinai tuojaus pripažintų generolo Franco "valdžią" Ispanijoj.

Menka Pažintis

—Dėlko tu nesisveikini su šiuo ponu?—klausė Elzė draugę.

—Aš jį menkai pažįstu!

—Kaip tai? Juk tu buvai su juo susižiedavusi!

—Na, ir kas iš to? Bet arčiau aš jo nepažinojau!—šaltai atsakė Elzė.

Paskutinis Prašymas

Iš teismo išeina tik gavę perskyrimą buvę vyras ir žmona.

—Klausyk, mielasai, aš turiu į tave paskutinį prašymą! — kreipiasi ji į jį.

—Sakyk! Jei galėsiu — tikrai padarysiu! — atsako jis.

—Jei aš vėl ištekėsiu, tai ar tu galėsi mano būsimam vyrui duoti liūdijimą, kad aš buvau pavyzdinga žmona?

Laisvas Pasirinkimas

Žinomas kriminalinių romanų rašytojas Edgaras Wallace buvo pamestinukas. Kartą vienas draugas, norėdamas rašytoją įgelti, sako:

—Žinai, Edgarai, tu nieko nevertas, palyginus su manim. Tu esi pamestinukas, tave įsūnijo svetimi žmonės, kuriuos tu dabar vadini savo tėvais!

—O aš manau visai priešingai! — ramiai atsakė Wallace.—Kad mane pasirinko svetimi žmonės, tai rodo, kad aš buvau šio to vertas, tuo tarpu kai tavo tėvai turėjo pasitenkinti tuo, ką jiems gandras atnešė!

(Surankiota)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimai

1) Ar žmogus, sulaukęs 65 metų amžiaus, gali gauti senatvės (Old Age) pensiją, jeigu jis turi banke pinigų, stubą arba kitokią nuosavybę ir ar jis turi tada savo nuosavybę pervesti valdžiai ir kur tuo klausimu reikia kreiptis?

2) Kuomet įvedė naują valandų ir algų įstatymą, tai ar tas įstatymas paliečia tokias dirbtuvėles, kur dirba 3 arba 4 žmonės. Kaip kas tvirtina, kad jeigu dirbtuvės tavorai nėra išvežami į kitas valstijas arba užsienin, tai tas įstatymas tokias dirbtuves nepaliečia, ar tai teisybė?

"Laisvės" Skaitytojas.

Atsakymai

1) Senatvės pensija oficialiai bus išmokama pradedant su 1942 metais. Ji turi tris skyrius: a) mėnesinę algą, b) iškarto visos sumos atmokėjimą ir c) atmokėjimą po mirties giminėms. Pensiją visi gaus, kurie dirbo ir pirm jie sulaukė 65 metų amžiaus uždirbo nemažiau $2,000, nuo kurių reikalinga suma buvo sumokėta į tą fondą. Paprastai, dirbtuvėj nuo algos tą sumą atskaito kas kiekvienas išmokėjimas ir ją pasiunčia į Old Age Insurance, Social Security Board. Su gavimu senatvės pensijos nieko bendro neturi jūsų pinigai arba kitas turtas ir nereikia tą pervesti valdžiai.

2) Valandų ir algų įstatymas dar vystymosi laikotarpy ir neturime visų smulkmenų. Mažąsias dirbtuves jis nepalies. Informacijas galima gauti ant vietos jūsų mieste Social Security Board skyriuj, arba parašius Social Security Boardan, Baltimore, Md., centran.

Britanijos karo ministeris Hore-Belisha aplanko karo reikalams gaminimo centrą Anglijoj; Anglija pastaruoju laiku galvatruktišku skubumu ginkluojasi.

IVAIRUMŲ PUSLAPIS

Aliejus nuo Lyties Ligų

Jau nuo pirmiau yra tepalų apsisaugot vyram nuo sifilio ir gonorejos arba pūliatekio, turint susinešimą su abejotinomis moterimis. Bet iki šiol nebuvo tikro vaisto moteriai apsisaugoti nuo lyties ligos iš vyro pusės.

Tiktai dabar išrastas toks vaistas-aliejus, kuris lygiai apsaugojąs moterį ir vyrą, kuomet moteris įsileidžia to aliejaus sau į lyties makštį (vaginą) pirm susinešimo.

Tas aliejus pavadintas **progonasyl.** Jį pagamino Frank Bickenheuser mieste Tulsoj, Oklahomos valstijoj. Tai sudėtinis vaistas, padarytas iš trijų aliejų; gyvulinio, augalinio ir mineralinio; ir prieš šių trijų aliejų mišinio dar pridėta organiško **iodo** ir chemikalo vadinamo **tricthanolamine.**

Šį naująjį vaistą **progonasylį** ir jo pasekmingumą plačiai aprašo daktarai H. Porter ir T. B. Witcher ir chemikas C. Knoblock Žurnale Oklahomos Gydytojų Susivienijimo, vasario numeryje.

Sifilio perus **progonasylis** užmuša per pusantros minutės, o gonorejos per dvi minutes; ir įsileidus šio vaisto į lyties makštį moteris būna apsaugota nuo užsikrėtimo per šešias valandas, jeigu tuo tarpu turėtų susinešimą su lytiškai sergančiu vyru.

Progonasyl visų pirma buvo išbandyta ant šešių sveikų moterų ir ant trijų sergančių smarkia gonoreja vyrų. Penkios moterys įsileido sau **progonasylio** aliejaus ir lytiškai susinešė su turinčiais gonoreją vyrais, kai kurios, suprantama, daugiau kaip po svkį. Bet nė viena iš šių penkių moterų neužsikrėtė gonoreja.

Šešta sveika moteris nevartojo to aliejaus, o be jokios apsaugos susinešė su sergančiu gonoreja vyru, ir tuojaus gavo pūliatekį. Bet jinai per 10 dienų buvo visiškai pagydyta taipgi nepersenai išrastu vaistu **sulfanilamide.**

Tolesni bandymai parodė, kad jeigu moterys, sergančios lytinėmis ligomis, įsileidžia sau **progonasylio,** tai neužsikrečia vyrai, turintieji susinešimus su tomis moterimis. Jis lygiai gerai veikia, kaip prieš pūliatekį-gonoreją, taip ir prieš sifilį.

Bet **progonasyl** tarnauja ne tik apsaugai, o ir gydymui.

Bebandant, juomi buvo pagydyta 75 moterys nuo pūliavimo iš lyties organų. 30 iš taip pagydytų moterų buvo prostitutės, sirgusios smarkia gonoreja.

Kad **progonasyl** užmuša sifilio ir gonorejos bakterijas, tai reikia suprast, jog jis naikina ir vyro sėklą lytinėje makštyje moteries. Bet šiaip jau tas aliejus nekenkiąs moterim, kaip parodė jo išmėginimas ant 400 moterų.

Neturime, tačiau, manyt, kad šis išradimas bus naudingas "tik paleistuviams". Kartais juk pasitaiko lytiška "nelaimė" vienam ar kitam iš žmonių normaliai gyvenančių poromis, o nuo tos nelaimės gali nukentėti ir "nekaltoji" poros pusė. Čia **progonasyl** taip pat galėtu patarnaut.

Kadangi šis vaistas dar taip nesenai išrastas, tai dar nežinia, ar jis daugmeniškai gaminamas ir ar jau galima būtų gaut jo vaistinėse. —**N. M.**

Baigia Keliaut 248,548 Mylias už 30,000 Dolerių

Francijos karo fronte 1917 metais padarė lažybas kanadietis kapitonas H. E. Butler ir kapitonas R. Heights iš Pietų Afrikos, Anglijos kolonijos.

Kap. Heights žadėjo pusę savo turto, 30 tūkstančių dolerių, jeigu kap. Butleris apkeliaus pėsčias visus sauszemius (kontinentus), o tai bus 248,548 amerikoniškos mylios.

Kapitonas Butleris sutiko tatai padaryti, ir 1918 m. lapkričio 11 d. pradėjo savo aplink - pasaulinę kelione tiesiog iš apkasų, kaip tik užsibaigė pasaulinis karas.

Parvykęs į Angliją, Butleris paskui grįžo į Franciją, pėsčias eidamas visur, apart vandenų. Iš Francijos jis keliavo per vidurinę Europą, toliau per Aziją, o iš Azijos perplaukė laivu į Australiją; iš ten gi jis per Makąjų pusiausalį pėsčias grįžo į Indiją, paskui keliavo per Arabiją, o iš čia per visą Afriką jau atvyko šiomis dienomis pas savo draugą lažybininką, kapitoną Heightsą į pietų Afriką.

Kapitonas Butler nuolat keliavo 21 metus, vis pėsčias, apart nepereinamų vandenų; ir jam dabar teliko tik 31,068 mylios pereit per Pietų ir Šiaurės Ameriką. Tą padarius, jis ir gaus 30 tūkstančių dolerių.

Bet tai neperdaug. Nes jeigu kap. Butler būtų tarnavęs tik už pusantro tūkstančio dolerių per metus, tai per 21 metus būtų gaves daugiau algos negu tie 30 tūkstančių dolerių.

—**A.**

NAZIAI VADINA ROOSEVELTĄ "TAUTINIU IŠDAVIKU"

Berlin. — Nazių laikraščiai vadina prezidenta Rooseveltą "išdaviku" holanduteutonų-vokiečių tautos, iš kurios jis pats kilęs. Jie taipgi apšaukia Rooseveltą "išdaviku" Jurgio Washingtono principų. Kodėl? Todėl, kad Rooseveltas stoja už demokratiją prieš fašizmą.

KIEK BŪNA DAUGERIOPŲ GIMDYMŲ

Užpereitą savaitę Marie Pinnetti pagimdė tris mergaites ir vieną berniuką tuo pačiu pradėjimu, Pittsburghe. Kiek pirmiau W. E. Badgett'ienė vienu atveju pagimdė keturias mergaites Galvestone, Texas.

Jei vienu pradėjimu kur gema daugiau kaip vienas nelaikoma didele naujiena.

Patirta, kad dauguma gema trys kūdikiai, tai jau kūdikis tuo pačiu atveju? Ar yra kokia taisyklė, pagal kurią galima būtų spresti, kiek per metus bus "daugeriopų" gimimų abelnai, sakysime, Jungtinėse Valstijose?

Patirta, kad dauguma gimdymų po daugiau negu vieną kūdikį atsitinka pas moteris tarp 35 ir 40 metų amžiaus.

Vienas daugeriopų gimdymų tyrinėtojas vardu Helin jau seniau buvo apskaičiavęs, kad vieni dvynukai atsiranda vidutiniai per 80 gimdymų; vieni trejukai, padauginus 80 per 80, tai reiškia, tarp 6,400 gimimų pasitaikys vieni trejukai; o vieni ketveriukai pasirodys tokiame skaičiuje, kokį gauname padauginę 80 per 80 ir dar per 80, tai reiškia, kartą per 512,000 gimdymų.

Bet Colorados Universiteto profesorius W. W. Greulich patikrino šimto milionų gimimų skaitmenį, ir atrado, jog vieni dvynukai abelnai pasitaiko kartą per 87 gimdymus; trejukai —sykį per 7,569, tai yra padauginus 87 per 87, o vieni ketveriukai atsiranda sykį per 700,000 abelnai, reiškia, tokiame abelnai skaičiuje, kokį gauname padaugindami 87 per 87 ir dar per 87.

Daugeriopų gimdymų tyrinėjimai atidengė fakta, jog šitokie gimdymai dažniausiai įvyksta šeimynose, kurių tėvai, protėviai ar kiti giminės kada nors turėjo dvynukus. Pasirodo, kad ir giminėje garsiųjų Dionne penkiukių jau pirmiau yra buvę dvynukų.

Rietavo Dvaras ir "Žemaitiški" Kunigaikščiai Oginskiai

(Pagal Žmonių Pasakojimus ir Dokumentus)

Rietavo dvaras senaisiais laikais priklausęs pačiam didžiajam Lietuvos kunigaikščiui. Toliau, eidamas per didikų rankas, jis teko kunigaikščiui Irinejui Oginskiui, pirmojoj pusėj devyniolikto šimtmečio. Irinejus gi buvo vedęs Rusijos caro Aleksandro Antrojo dvaro panelę Olgą Kalinauskaitę.

Rietavo mietelis buvo žinomas jau keturi šimtai metų atgal, kaipo storastijos buveinė, ale ilgainiui jis nuskuro. Tad Irinejus Oginskis nupirko visus senuosius trobėsius ir nugriovė juos, o pradėjo statyti naują miestą.

Kur buvo senasis miestas, tapo iškastas didelis prūdas, o buvusioje rinkoje Oginskis pasistatė sau gražius trijų aukštų rūmus su bokštais. Viename rūmų sparne įrengė didelius šiltadaržius, arba stikladaržius. Į juos buvo prigabenta palmių ir kitų augalų iš šiltų kraštų.

Įsitaisė Oginskis ir didelį parką, apie 83 hektarų ploto, ir aptvėrė jį dviejų jardų aukščio mūro siena. Prie pačių dvaro rūmų buvo įrengti fontanai, gėlynai ir pastatytos 7 mūro statulos.

Leido Pinigus Milionais Aukso Rublių

1859 m. kunigaikštis I. Oginskis pastatydino Rietave bažnyčią pagal pavyzdį italų vienos bažnyčios, esančios Milane; tam samdė ir užsieninius architektus. Ši Rietavo bažnyčia ir dabar tebestovi su viduj sienose įmūrytais Oginskių pavydalais, pusiau - statulomis.

Tai bažnyčiai pastatyt ir įrengti Oginskiai išleidę puse miliono aukso rubliu. neskaitant b a u d ž i a u ninku darbo. O senųjų miestelio namų išpirkimui ir prašmatniem dvaro įrengimam Irinejus Oginskis išeikvojęs apie tris milionus aukso rublių.

Pramonininkas

Jis įsteigė Rietave giedojimo ir muzikos mokyklas ir laikė didelį orkestrą, kartais iš iki 150 žmonių. Jis taip pat įkūrė plytines, parako fabriką, krosnį kalkėms degti ir kt. įmones.

Savo valstiečiams baudžiauninkams kunigaikštis I. Oginskis buvo įsteigęs taupomuosius bankus ir mokėdavęs "gerus" nuošimčius. Už gražius arklius bei pakinktus jis duodavęs valstiečiui penketą rublių dovanų ir dar gorčių degtinės iš savo bravoro.

Įsteigė Žemaitišką Žemdirbystės Mokyklą

1859 m. kunigaikštis Irinejus Oginskis viename savo folverke įsteigė pirmą Lietuvoje žemės ūkio mokyklą. **Joje valstiečių vaikai buvo mokomi žemaičių-lietuvių kalba. Mokyklos vedėjas buvo lietuvis tautietis Laurynas Ivinskis, Oginskio vaikų mokytojas.**

Bet nusikalstančius "prieš dorą" baudžiauninkus jis skaudžiai bausdavo. Jeigu kurie taip nevesdavo savo ūkių, kaip Oginskiui patiktų, jis mažindavo jų žemes arba visai jas atimdavo ir kitiem atiduodavo.

Milžiniški Oginskio Turtai

Oginskio Rietavo dvaras tada turėjo 52,274 dešimtines žemės, 9,176 baudžiauninkus, 93 kaimus, 1,200 viensėdijų ir tris miestelius Rietavo, Andriejavo ir Vieviržėnų.

Pasuko Upę, Prakasė Upelį

Oginskis iškasė kanalus savo parke, pravedė naują vagą Jūros upei, pasuko ją į šalį, iškasė Pajaujupio upelį, ir įrengė užtvankas, iš kur vanduo nuolat tekėtų į jo parko prūdus ir į Jūros upę.

Didžiavosi Žemaitiškumu

Kunigaikštis Oginskis palaikė ryšius su vyskūpu Valančium, ir davė pinigų Laurynui Ivinskiui leisti pirmuosius lietuviškus kalendorius. Jis mėgdavo vadintis "žemaičių kunigaikščiu," mokėjo žemaičių kalbą, ir su valstiečiais kalbėjosi tik žemaitiškai.

Bet Oginskienė Buvo Visai Bjauraus Būdo

Visai kitokia buvo jo žmona Olga Kalinauskaitė. Jinai šlykštėdavosi ir pažiūrėt į žemaičius baudžiauninkus, o jei ir pašelpdavo pavargėlius, tai tik per kitas savo paskirtas moteris. Nes pati negalėdavusi pakęst tų žmonių. Tai buvo gana tamsi ponia. Pavyz., kada vienas choristas pasisakė negalįs dainuot dėl gerklės skaudėjimo, tai jinai parašė raštelį į sandėlį išduot jam vieną žalią kiaušinį, sakydama: išgerk jį, ir galėsi dainuot. Dėl to ėmė juoktis visas dvaras. Tad paskui kunigaikštienė jau iš kelintų rankų išsipirko tą savo raštelį ir užmokėjo už jį 5 rublius ir 8 aktainius malkų.

Kunigaikštis Irinejus Oginskis mirė 1863 metais, bet pasklido gandai, kad jis buvo nunuodytas. Jis dalyvavo sukilime prieš carinę Rusiją, ir už tai gręsė jam praradimas dvarų.

Oginskio Sūnus Buvęs Caro Vaikas

Mirdamas Irinejus paliko du sūnus: Bagdoną ir Mykolą. Bagdonas buvo visai panašus į carą Aleksandrą Antrąjį, ir buvo spėjama, kad pats caras buvo jį įtaisęs Olgai Kalinauskaitei-Oginskienei, b u v u s i ai caro rūmų panelei.

Bagdonas vedė labai turtingą grafaitę Potulickaitę, bet jos nemylėjo ir gyveno atskirai nuo jos. Jis vengė ir kitų moterų.

Vos telefonui atsiradus, Bagdonas Oginskis įvedė jį savo dvare. Buvo didelis šposininkas ir nelygaus būdo žmogus. Kartais dėl ga-

(Tąsa ant 4-to pusl.)

Mokslas, Mokslininkai ir Žmonės

Mokslas atranda vis naujus ir naujus gamtos spėkų dalykus; išradimai gerina darbo įrankius, mašinas, palengvinimus, o žmonėms tie palengvinimai neilgai buvo gerovė, nes daugybė neteko darbo—uždarbio, be ko jie gyventi negali.

Ar mokslas kaltas?

Mokslininkai sako, kad jų pusėje kaltės nėra. Jie tyrinėja gamtą, gamtos spėkas dėl žingeidumo; jie nemano, kad čia bus kokia nauda. Tai vadinasi grynasis mokslas. Tie mokslininkai nėra praktiški žmonės; tai yra, jie nedaro tyrinėjimus su tikslu, kad tuojaus iš to būtų nauda, kad būtų galima biznį padaryti. Tuos jų ištyrimus tankiausiai paima kiti, praktiškesni, ne gryno, bet pritaikomo mokslo žmonės, ir tada pradeda daryt sau naudą iš to mokslo. Negreit tat įvyksta. Turi praeit daug laiko, iki išvysto išradimą tiek, kad gaminimas (produkcija) atsieitų pigiai, kad fabrikantui būtų nemažas pelnas.

Mokslininkai sako, kad bevielio telegrafo, radio pramonę įstatė inžinierius Marconio, jau praktiškas mokslininkas, biznio žmogus. Pats pamatinis išradimas buvo ne jo. Elektros veiksmus atrado Faraday (Faradėjus), Maxwell ir Hertz. Pats Marconi sako, kad jis Hertzo tyrimus paėmė ir į praktiškumą juos bandė įstatyt, ir tas jam pavyko.

Bet... istorija (o gal tik anekdotas) sako, kad Anglijos karaliaus ministeris pirmininkas, prisižiūrėjęs į Faradėjaus e l e k t r i š k us triukus, paklausė: "Kokia iš to nauda?" ir gavęs tokį Faradėjaus atsakymą: "Jūs kada nors ant šito dalyko uždėsite mokesčius."

Jei taip, tai ir gryno mokslo žmonės nėra taip gryni—numato naudą.

-:- -:- -:-

N e s e n a i Washingtono mieste kalbėjo anglas mokslininkas Sir Richard Gregory. Jo tema buvo ta, kad ekonomika turi bendrai veikti su mokslu, kad išgelbėjus milionus nedavalgiusių žmonių, ypatingai kūdikių.

Jis kalbą pradėjo nuo to, kad Anglijos Draugija Mokslui Pakelti savo suvažiavime pernai rudeniop įsteigė naują savo skyrių, kuris rūpinsis visuomeniniais ir tarptautiniais mokslo santikiais: tyrinėti mokslo pažangą, paveikiančią visuomenės reikalus, ir pakelti žmonių bendruomenių gerovę per tarptautinį jų supratimą.

Mokslininkai labai susirūpinę, kad mokslo veikmė praktikoje sudaro pavojų žmonių gerovei vietoj palaimos, kaip buvo jų tikėtasi. Jau ir praktiški inžinieriai kiek nors yra tuom susirūpinę.

Čia paduosiu kelias ištraukas iš Gregory kalbos:

"Inžinierius paprastai turi praktišką tikslą prote: atradimai jam yra daiktai naudotini, o ne tikslai juose pačiuose, kaip tai jie yra mokslo žmogui." Bet turi viens kitą papildyti tąja prasme, kad žmonijos gerovė nenukentėtų.

Mokslo pažanga ir išradimai revoliucionizavo žmonių sugyvenimo ir ekonomijos sąlygas. "Pramonės persikeitimai buvo toki dideli ir taip spartūs, kad nėra ko stebėtis, jog visuomenės neramumas gyvuoja visur." Mokslininkas ir technologas yra taip užsiėmę savo darbais, kad lieka nepaisančiais, ką visuomenei daro tie jų darbai.

"Kartu teisingai ir neteisingai mokslas yra kaltinamas už didelį gyvybės naikinimą, kas įvyko per spartų pritaikymą mokslo žinojimo prie taikos ir karo tikslų. Mokslininkai, vienok, yra ir piliečiai, ir mokslo darbininkai; jie pradeda įsitikinti, kad jie turi specialę atsakomybę apsaugai, kad jų mokslo vaisiai būtų žmonių gerovei."

"Mokslo žmonės negali

(Tąsa ant 4-to pusl.)

Plėšikai Praleido Popierą Pirmajai Latvių Biblijai

Tarp tūkstančių kalinių Sing Sing kalėjime yra tik du trys laisvamaniai. Visi kiti kaliniai laikosi šiokio tokio tikėjimo. Kai kurie nesiskaito su kunigais, tačiau sako: "Dievą aš vis tiek pripažįstu." Ir daugelis jų karčiai neapkenčia visiškų bedievių. Tartum tikyba kaip tai daro "geresniais" tikinčiuosius piktadarius, nežiūrint jų blogų darbų.

Panašus prasižengėlių nusistatymas yra patėmytas netik Amerikoj, bet ir kituose kraštuose, kaip kad, pav., ir Latvijoj, dargi keli šimtmečiai atgal.

Pirmas Biblijos vertimas į latvių kalbą buvo rengiamas spausdint 250 metų atgal. Tada Rygoj nebuvo tinkamos popieros. Taigi popiera Biblijai buvo gabenama laivu iš Francijos. Pakeliui laivą užpuolė jūrų plėšikai, pasiryžę pagrobt popierą. Bet plėšikų vadui buvo paaiškinta, kad ši popiera yra skiriama šventajam raštui spausdint. —Jeigu taip,—pareiškė plėšikų galva,—tai mes neimsime tos popieros, ir nedarysime jokių kliūčių krikščioniškam darbui.

Taip ir buvo plėšikų praleista popiera, ant kurios tapo atspausdinta pirmoji Biblija latvių kalba.

—**L.**

Almeria, Ispanija, vas. 21. — Fašistų lėktuvai bombomis užmušė 44 civilius žmones šičia.

Laisvoji Sakykla

Neklaidžiok — Tikrasis Gyvenimas Randasi už Kampo (Just Around the Corner)

Aš nesislapstau ir nesidangstau slapyvardžiais, jei kam krimsterėju blauzdon. Nors aš gerai žinau, kad būna neretai tokia aplinkuma, kur neišvengiamai turi po slapyvardžiu dangstytis, jei nori atsiekti apčiuopiamai tikslo. Tad ne kartą atsėjo ir man pasirašyti slapyvardžiu po savo korespondencija, kuri tai viename, tai kitame laikraštyje tilpdavo.

Keitėsi aplinkuma, keitėsi pažiūros ir atsinešimai rišant-diskusuojant gyvenimo problemas. Ir aš nuo senai lioviausi slapyvardžiu pasirašinėti po savo korespondencijomis. Sakau: lai žmonės žino ir įvertina; lai peikia, siunčia prakeiksmą mano vardu; ar pritaria, giria ir net paklauso ir tąja linkme žygiuoja.

Štai atvirai ir drąsiai pripažinsiu, kad aš gerbiu ir kepurę nusiimu minint vardą V. I. Lenino! Ir štai tik už vieną posakį, kurį ne tik atvirai ir drąsiai pasakė, bet ir iš peties ir gilumos širdies rėmė milžiniškomis sumomis iš valstybės iždo, kad įkūnyti, įgyvendinti pilnai Sovietų Sąjungoje užtikrintą piliečių sveikatingumą. Nes jis suprato, kad tik pilnai sveikas pilietis yra veiklus, ištvermingas ir sunkiausią gyvenimo naštą nugali.

Septintame suvažiavime Sovietų Sąjungos, gruodžio mėnesy 1919 metais, V. I. Leninas štai ką pasakė: "Ir trečia rykštė ant mūs slenka (gula) — utėlė, kuri mirtinai kerta (pjauna) mūsų kariuomenės jėgas. Draugai, meldžiu didžiausios atydos į šią problemą. Ar utėlė pergalės socializmą, ar socializmas nugalės utėlę." Ir nuo tos valandos pradėta tikrai domėtis ir kūnyti ne tik tarp kariuomenės, bet ir tarp visų Sovietų Sąjungos piliečių **Sveikata.** Milžiniškos sumos pinigų buvo skiriamos iš iždo pagerinimui žmonių sveikatos, ir po šiai dienai tas yra daroma. Tūkstantinės kadros suorganizuota, išmokslinta ir pasiųsta į kaimus, miestelius ir miestus įsteigti sveikatos punktus; tūkstančiai prelegentų prirengta ir pasiųsta į kaimus mokyti švaros ir hygienos. Visko čia nepajėgslu aprašyti, nes tai perdaug vietos užimtų laikraščio skiltyse. Bet štai pasekmė to visko: bėgyje tų nepilnų 20 metų įdėto darbo Sovietų Sąjungos pagerinime piliečių sveikatos—stebūklai atsitiko! Toji nešvari, atsilikusi caro laikų šalis — šiandien apipraustą, nušvarinta; epidemijų, mirtinų užkrečiamų ligų —tik pėdsakai teliko! Lietuvi, įsivaizduok sau 170,000,000 piliečių, kurie per amžius buvo laikomi nešvaroj — tik utėles vaisino, maitino — šiandien pas juos utėlės jau nugalėtos, ir sykiu su utėlėmis nugalėtos epidemijos mirtinų ligų. Ir jei tokiu tempu žygiuos Sovietų Sąjunga žmonių sveikatos pagerinimo reikalu, tai neprabėgs nei 20 metų laiko, kaip Sovietų Sąjungos piliečiai bus sveikiausias, gražiausias tautų-tautelių ryšulas žmonių. O kur mes, lietuviai, stovėsime? Šleivi, kuprotį klūposime ir dievo maldausim sveikatos, nes kunigai, tie mūsų tautos vadai, taip mokina. Taip sako kapelionai mokyklose: tą patį girdim bažnyčiose skelbiant iš ambonų, kur liepiama aukauti šv. Antanui nupirkti naują varpelį, kad galėtų garsiau užskambinti ir tuom išbudinti senį dievą, kad jis išbudęs ir prasitrynęs akis pamatytų, jog lietuvių tautos nariai Lietuvoje — tik šleivi, kuproti ir be sveikatos pasiliko gyvais. Gal būt, kad šv. Antanui nupirktas naujas varpelis išbudins senį dievą, ir tas pasigailės ir suteiks sveikatą... Bet aš tam netikiu, netiki ir tūkstančiai Amerikos lietuvių.

Nori būt sveikas, veiklus, ištvermingas, atsparus prieš ligas, tai nugalėk utėles, blusas ir kitus vabzdžius-parazitus, taip, kaip daro Sovietų Sąjungos piliečiai.

Daryk ir tu, lietuvi! Tu, lietuvi, esi bailys, neturi drąsos, nes tau tyčia tavo slaugės dar jaunam būnant baimės ligą įskiepijo ir tu bijai tų žmonijos geradarių susitikti, kurie tau nurodo tiesesnį kelią prie palaimos prieiti ir palengvinti sau ir savo kaimynui-bičiuliui gyvenimo naštą. Štai aš tau sakau: Nusipirk ar pasiskolink Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos išleistą knygelę **"Nuo Perkūno iki Bazilikos";** kaina tik 1½ lito. Arba užsiprenumeruok "Laisvąją Mintį," kuri kainuoja tik $1 per metus. Tai tau akys atsidarys ir surasi tikrąjį gyvenimo kelią.

Dr. A. L. Graičūnas.

RIETAVOS DVARAS IR ŽEMAITIŠKI KUNIGAIKŠČIAI OGINSKIAI

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

nyklos sklypelio jis smarkiai bylinėdavosi su valstiečiais, bet esą nelaimėje greitai sušelpdavęs žmones.

Rėmė Lietuvius, Baisiai Nekentė Caro Činovninkų

Bagdonas Oginskis taip pat pritarė tautiniam lietuvių judėjimui, bet baisiai neapkentė caristų činovninkų. Jis organizavo ir lietuvius knygnešius ir iš anksto turėdavo parūpinęs jiem laivakortes pasprukt į užsienį, jei reikėtų bėgt nuo caro žandarų.

Po rusų caristų padarytų skerdynių Kražiuose, kunigaikštis Bagdonas Oginskis pasiuntė iš Rietavo žydą Auerbachą į Kražius surinkt žinias, ir paskui patiekt jas užsieninei spaudai. O Kauno gubernatoriui Klinbergui, kuris suruošė tas skerdynes, tai Bagdonas jau niekad daugiau nepadavė rankos.

Galop, Bagdonas Oginskis pradėjo sirgti protlige; buvo išvežtas į užsienius gydyt, bet nepagijo, ir grįžęs į Rietavą mirė 1909 m. O jo brolis Mykolas buvo miręs jau 7 metai pirmiau.

Taip ir pasibaigė tų didikų giminė. Suskurdo jų dvaras; parkas virto paprasta ganykla. Apirę rūmai buvo parduoti iš varžytinių ir nugriauti; o dvaro centras atiduotas Lietuvių Moterų Katalikių Draugijai. —A.

MOKSLAS, MOKSLININKAI IR ŽMONĖS

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

ilgiau stovėti nuošaliai nuo visuomenės ir politikos klausimų." Mokslininkai turį prisidėti prie taisymo irstančios visuomenės tvarkos, nes tą irimą daro jų mokslo pasėkos. Jie nesako, kad mokslo pasėkų išnaudotojai, privatiniai sau pelno iš žmonių darbo traukėjai, daro tą tvarkos krikimą.

J. Baltrušaitis.

Vieša Padėka Draugam ir Organizacijom

NEWARK, N. J.—Vasario 2 d. čia buvo suruoštas gedulų mitingas pagerbimui mūsų sūnaus Bernardo, kuris žuvo kovoje su žiauriuoju fašizmu Ispanijoje.

Širdingai dėkojam draugui M. Duobiniui, pirmininkui to mitingo, ir daug pasidarbavusiam jo surengime.

Dėkojame Sietyno Chorui ir jo mokytojai d. B. Šalinaitei už taip malonų patarnavimą —sudainavimą tinkamų dainų mūsų brangiausio sūnaus pagerbimui.

Ačiuojame kalbėtojam dd. D. M. Šolomskui, V. Zablackui, J. Paron ir Al. Goldberg.

Širdingiausią ačiu Draugam ir Draugėm ir visom organizacijom už taip dailų mūsų sūnaus paveikslą, kuris buvo suteiktas mums tame mitinge. Tai brangiausia mums dovana, kurią tik galėjo draugai mums suteikt!

Širdingai dėkavojame d. S. Sasnai už išreikštą mums širdingą užuojautą laiškeliu šioje mūsų didžios nelaimės valandoje.

Mes labai dėkingi Elizabetho Bangos Chorui ir jo mokytojai d. Ald. Klimaitei už sudainavimą keleto labai tinkamų gedulų dainelių parengime vasario 10 d., š. m., Elizabethe.

Širdingą ačiu Lincolno Brigados nariams-draugams ir Hillsidės KP draugams už suruošimą virš minėto mitingo.

Dėkojame Lincolno Brigados veteranams už suteikimą mums taip dailaus surašo (scroll) visų tų kovotojų vardų, kurie kovojo sykiu su mūsų Bernardu, bet laimingai sugrįžo.

Priimkite mūsų širdingą padėką visi tie, kurie ėmėte dalyvumą gedulų sueigose, ir kaip nors atjautėte mus mūsų liūdėsio valandose. Tas mums padės pergyventi tą didžią širdgėlą, priduos ištvermės ir sustiprins jėgas vėl išnaujo stot į kovą už laisvę ir demokratiją.

Kritusio kovoje
Bernardo giminės:
Motina, Tėvas ir
Broliai Ražanskai.

Hillside, N. J.
Vasario 20 d., 1939.

Literatūros Draugijos Reikalai

Protokolas 7-tos Konferencijos Keturių Miestų Lietuvių Literatūros Draugijos Kuopų: Lowell, Lawrence, Haverhill ir Nashua, N. H.

Keturių miestų L. L. Draugijos kuopų metinė konferencija įvyko vasario 5 d., 1939 metų, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėj, 41 Berkley St., Lawrence, Mass.

Apskr. komiteto pirmininkas draugas St. Penkauskas atidarė konferenciją 11:45 val. ryte. Perskaitytas dienotvarkis ir priimtas.

Išrinktas konferencijos prezidiumas iš sekančių dd.: pirmininku išrinktas P. Pečiukonis, sekretorium — J. M. Karsonas. Buvo skaitytas pereitos konferencijos protokolas ir vienbalsiai priimtas. Iš delegatų vardošaukio pasirodė, kad ir šiais metais keturių miestų konferencijoj ne visos keturios kuopos dalyvauja, nors privalėjo visos dalyvauti. Dalyvavo sekančių kuopų delegatai: — 37 kuopa, Lawrence, Mass., su šiais delegatais: A. Večkis, S. Penkauskas, D. Sukackas, P. Tamošauskas, B. Čulada ir vėliau pribuvo d. Ig. Čulada; 44-ta kuopa, Lowell, Mass, su 5 delegatais: J. M. Karsonas, V. Mikalopas, R. Čulada, J. Daugirda ir J. Blažonis; 85-ta kuopa, Haverhill, Mass., su 3-im delegatais: P. Pečiukonis, V. Kancevičius ir J. Kasparavičius. Viso dalyvavo 14 delegatų. 42-ra kp., Nashua, N. H. neprisiuntė delegatų dėlei jiems nepatogaus laiko.

Stovintis komitetas išdavė raportą iš savo veikimo, pažymėdamas, kad šiek-tiek sunkumo yra su Exeter'io kuopa, kuri nesenai suorganizuota, ir vis dar stovi ant silpnų kojų. Buvo bandyta įtraukti į mūsų keturių kuopų bendrą veikimą ir tuomi sudaryti penkių kuopų bendrą veikimą, tačiaus kol kas dar nepavyko. Raportas priimtas ir ant vietos konferencija įsakė stovinčiam komitetui dar pasirūpinti apie Exeter'io kuopelę, kad ją sudrūtinti ir įtraukti į bendrą veikimą šioj apielinkėj.

Delegatų Pranešimai iš Kuopų Stovio

Lawrence 37 kp. turi iki dabar pilnai pasimokėjusių narių 35; finansiškai silpnoka, bet veikiama gerai.

Lowell'io 44 kp. narių turi 27 ir gavo 5 naujus; finansiniai stovi silpnai ir veikimo reikia geresnio. Haverhill, 85 kp., narių turi 26 pasimokėjusius duokles; gerai veikia Bendram Fronte; pinigų turi $6 iždė.

Draugas J. Blažonis, geriau žinantis apie 42-rą kuopą (Nashua), raportavo, kad kuopa dabar turi 21 narį. Palyginant su pereitais metais, kuopa paaugo net du syk tiek; finansiniai gerai stovi — turi virš $60 iždė. Aukavo daug Ispanijos ir kitokiems darbininkiškiems reikalams.

Visų kuopų raportai priimti. Buvo duotas paraginimas, kad dabartiniu laiku, kuomet mūsų apielinkėj yra rengiamas draugui Vytautui Zablackui prakalbų maršrutas, dėti pastangas, kad tos prakalbos visur pavyktų.

Komisijų Raportai

Drg. J. Kasparavičius davė smulkmenišką raportą iš atsibuvusio keturių miestų bendro pikniko. Pelno liko $35.16. Raportas priimtas vienbalsiai.

Drg. S. Penkauskas raportavo, kad keturių miestų rengiamas juokingiausias vaidinimas "Pusseserė Salomėja"; įvyks kovo 4, Lawrence, Mass., "Laisvės" naudai. Jau galutinai viskas prirengta ir So. Bostono aktoriai pilnai pasiruošę lošti. Tik dabar reikia dėti pastangos, kad sutraukti skaitlingiausią publiką iš visos apielinkės. Tame kiekviena kuopa turi gerai darbuotis. Raportas priimtas.

Nutarta, kad visuomet, kur bus šaukiama keturių miestų konferencija, ten turi būt tų kuopų ir parengimas, surengtas keturių kuopų naudai.

Nutarta, kad visuomet atsibuvus parengimui, komisija sudarius raportus pasiųstų visoms kuopoms nelaukiant konferencijos.

Nutarta šaukti sekančią konferenciją Lowell, Mass. Ir šaukti prieš pat "Laisvės" vajų.

Nutarta, kad "Laisvės" vajuje gavimui naujų skaitytojų būtų darbuotasi visoms keturioms kuopoms bendrai — keturių miestų varde.

Nutarta, kad pietūs, kurie yra rengiami čia šiandieną, tuoj po konferencijai, būtų rokuojami visų keturių miestų: pelnas ar nedateklius bus lygiai padalintas.

Nutarta atlyginti 42-rai kuopai, Nashua, N. H., $20, kurie stovinčių komitetų buvo paskolinti siuntimui iš mūsų apielinkės delegatų į ALDLD nacionalį suvažiavimą Brooklyn, N. Y. 1938 metais.

Nutarta, kad atidavimui paskolos dabar neimti iš kuopų iždų, bet stovintis komitetas turės pasirūpinti ką nors surengti tam tikslui: pikniką, ar kitokį parengimą.

Kadangi mūsų yra nutarimas visuomet nuo keturių miestų parengimų skirti 10 nuošimtį Agitacijos Fondui ir 10 nuošimtį stovinčio komiteto reikalams, tai, atėmus 20 nuošimtį iš pikniko pelno, kuopos pasidalino po $7.20.

Stovintis komitetas 1939 metams užgirtas tas pats, būtent: pirmininkas S. Penkauskas; sekretorius J. M. Karsonas; iždininkas J. Egeris; kontrolės narys J. Kasparavičius.

Konferencija uždaryta kaip 3:20 po pietų.

Sekr. **J. M. Karsonas,**
Kon. pirm. **P. Pečiukonis.**

Binghamton, N. Y.

Dar prisiunčiu aukų Lietuvos politiniams kaliniams. Jas pridavė pora draugų po Julės ir Alfonso Kaminskų bankieto, įvykusio 4 vasario, kur buvo surinkta Lietuvos politiniams kaliniams aukų $10.-40. Per bankietą aukojusių pavardės tilpo "Laisvėj" vasario 15-tą, o dabar aukojo šie: Marijona Žvirblienė 35c, A. Klimas 25c. Viso per abu sykiu $11.

Varde politinių kalinių už auką tariame ačiu.

Taipgi virš minėtam pranešime d. U. Šimuliūnienės pavardė buvo parašyta ne taip, kaip turėjo būti. Atleiskite, drauge. Manau, bile kuriam iš mūsų korespondentų kartais įvyksta maživkė klaidelė.

"L." Korespondentė.

DIDŽIAUSIA PARODOS KOZYRĖ—MERGINOS

Treasure Island, Calif. — Tarptautinėje San Francisco parodoje daugiausia publikos sutraukia tas jos skyrius, kur šoka, lošia ir dainuoja gražios beveik nuogos merginos.

El Salvadoro respublikėlėje, Centr. Amerikoj, labai įsigalėję naziai bankininkai ir kiti žymūs biznieriai.

Nashua, N. H.

TRUPUČIUKAI

Vasario 5 d. LDS 128 kuopa laikė savo susirinkimą. Išrinkta valdyba šiem metam. Pereitą metą mūsų ši kuopa neturėjo pilnos valdybos ir susirinkimus reguliariai nelaikėme. Būdavo, tik finansų sekretorius iškolektuoja mokestis ir pasiunčia jas į centrą. Dabar nutarėme, kad susirinkimai įvyktų reguliariai sykį į mėnesį, kiekvieną pirmą sekmadienį, 2-rą valandą po pietų. Tie susirinkimai įvyks pas draugus Čepuliauskus, 34 High St. Dalyvaukite, draugai, visi ir stengkitės naujų narių gauti. Į apdraudą dabar jaunuoliai priimami be įstojimo mokesčių.

—o—

Liet. Lit. Draugijos 42 kuopa turėjo savo susirinkimą vasario 12. Nariai suėjo ne visi, bet susirinkimas buvo gyvas. Kuopa nutarė suruošti prakalbas d. Jonikienei kovo 19 d. Draugė Jonikienė po šią apielinkę važinės su prakalbų maršrūtu. Ji kaip moteris, suprantama, daugiausiai kalbės moterų klausimais. Draugės moterys turėtų rūpintis, kad prakalbos būtų sekmingos.

Kuopa nutarė surengti prakalbas apie demokratiją ir jos išlaikymą. Kalbėtojum bus pakviestas adv. F. J. Bagočius iš Bostono, jeigu tik jis bus galima gauti. Prakalbos įvyks pabaigoje kovo arba pradžioje balandžio mėn.

Nutarta raginti visus kuopos narius, kad visi pasimokėtų narines duokles už šiuos metus.

—o—

Vasario 14 d. čionai kalbėjo d. V. Zablackas. Kalbėjo gražiai ir įtikinančiai apie Ispanijos liaudies kovas prieš fašizmą. Jaunuolis Vytautas buvo Ispanijoje ir ten ėmė dalyvumą tose kovose.

Žmonių prakalbose buvo nemažai ir visi labai atydžiai klausėsi.

Aukų sudėta sekamai:

Po 50c: D. Valinskas, J. Virbickas, B. Paltanavičius, K. Alukonis, A. Judickas, B. Mickevičius, V. Vilkauskas ir J. Egeris; po 25c: Čepuliauskas, Rešutėnienė, J. Simutis, V. Valantukevičienė, M. Baturija, A. Trainavičius, A. Paznokas, J. Kvaraciejus ir F. Vainauskas. Viso su smulkiais $6.58.

Nashua'iečiai entuziastiškai rengiasi vykti į Lawrence, Mass., kovo 4 d., š. m. Vaižiuosime parengiman, kuris rengiamas dienraščio "Laisvės" naudai. Ten bus vaidinama įdomi komedija "Pusseserė Salomėja." Vaidins So. Bostono aktorių grupė. Bus dainų ir kitokių pamarginimų.

Kurie manote važiuoti, o neturite vežimo, tai kreipkitės prie J. Egerio. Jo telefono No. 3260 W. **V. V.**

Lawrence, Mass.

"Pusseserė Salomėja"

Ilgus metus paklydęs sūnus "palaidūnas" d. M. Bolys pargryžta atgal į Lawrencą. Kiek metų atgal Bolys apleido Lawrence, vyras kaip tikras dzūkiškas ridzikas, o dabar, ateikite vakare, kovo 4 d. į Laisvės naudai rengiamą vakarą ir pamatykite jo persikeitimą į "bobą." Matote, gyvenime visko pasitaiko... Priežastis jo "moteriškumo," tai lošimas rolės Pusseserė Salomėja, to paties vardo veikale, kuris kovo 4 bus suloštas Lawrence per parinktą grupę Bostono artistų-komedijantų. Bostoniečiai šį veikalą lošė jau keturis sykius ir kiekvienas lošimas sukėlė daug entuziazmo ir prijuokino žmones tiek, kiek tik žmonėse buvo spėkų juoktis. Jeigu mylite skanų, sveiką juoką, tai nepraleiskite progos nepamatę veikalą "Pusseserė Salomėja." Šis veikalas yra bene vienas juokingiausių lietuvių kalboje. Bus lošiamas gana žymių spėkų, kaip tai: Bolys, Kriukonis, Matulevičius, Reinardienė, Kirkliauskiūtė ir Zavis.

Taipgi tą pati vakarą programoj dainuos jau pagarsėjusi ir labai harmoninga "Harmonijos Grupė," susidedanti iš Rainardienės, Zavišienės, Merkeliūtės ir Buzevičienės. Dainuos po vadovyste El. Žukauskiūtės.

Bostoniečiai yra pasirengę lawrenciečius palinksminti ir prijuokinti taip, kaip retai kada pasitaiko; o lawrenciečiai parodykit bostoniečiams, kiek ten jūs yra.

Matysimės kovo 4.

Zavis.

Roma. — Mussolinis mobilizuoja 1,000 karo technikų.

New York. — Pirmadienį čia buvo pavasariška šiluma 67 laipsnių.

N. Carolinoj siautė smarkus viesulas ir užmušė 2 žmones.

Copyright, 1939, by P. Lorillard Co., Inc.
UŽSISTATYKITE Old Gold's "Melody and Madness" su ROBERT'O BENCHLEY ir ARTIE SHAW'S Orkestru, kiekvieną Sekmadienį vakare, Columbia Network, Coast-to-Coast.

LITHUANIA INCLUDED AS A SMALL PART OF NAZI "RACIAL DEMANDS"

PARIS.—While officially Berlin is modestly confining its colonial demands to the return of territory lost after the Great War, its real intentions are revealed by a new world map just published by a German firm, which shows Lithuania to be on the list of Hitler's war ambitions of conquest.

Not only are Togoland, the Cameroons, German Southwest Africa and German East Africa shown flying the Nazi flag, but, going much further back in history, colonies established in the 17th and 18th centuries, mostly by the Brandenburg Elector, Friedrich Wilheim, in present day African Gold Coast and the Spanish colony, Rio de Oro.

Then there are the settlements of the famous Ausburg trader, Welser, of the 16th century in Venezuela; those of the 17th century independent State of Kurland in Trindad, Tobago and Gambia; Austrian colonies of the 18th century in Delagoa Bay, on the Malabar Coast and the Nicobars. Then, swinging northwards, possesions of the German medieval knights in the Baltic Provinces, Lithuania included, of course.

Map printing, however, is only a minor feature of the Third Reich's colonial campaign. Special colonial police troops are being trained for Nazi service in specific overseas areas.

A strong concentration of German troops on the Vorarlberg frontier of the Lichtenstein principality has brought disquieting confirmation that German occupation is only a matter of weeks, if not days. Defeatism is spreading in this richly fertile corner of Europe, in spite of its traditions of independence. Sporadic fights have broken out between Nazis and opponents of this new "anschluss."

RAMBLINGS OF THE SECOND DISTRICT

Hello folks, and how are you these fine days? Or are you finding it gloomy even though the sun is shining?.....

It seems that some of our Second District activities have died, but the memories linger on. For one thing, the District Committee is not putting on enough pressure in its few undertakings. The choruses shouldn't be so lax this year. Few plays, few operettas.

The **New York** choruses put on very successful affairs and what's wrong with us? First: The Central office should personally help as much as possible. Second: The District Committee must be more awake—and wake up. Third: The Central office could send the **L.M.S. Secretary** on a **speaking and reorganization tour,** and I'm sure we would get splendid results. Remember the beautiful report at Pittsburgh last year? Well, let's live up to it.....

Since the building up of a strong **L.D.S.** movement in the Second District the choruses seem to have little time for anything else. I think we might find a way to unite the choruses and the L.D.S...

Bridgewater is very quiet these days even though they have an active sports group. But no reports of the basketball teams success in the Youth Section. Why?...

Lowell has quite a few different lines of sports. How about inviting all the choruses for some competition? I'm sure we'd love to see Lowell..... **Lawrence,** or has it been changed to **Methuen,** why can't you get in with a little news now and then? Ever since **Laura** stopped writing we don't hear much about you...

Well, well, so **Gardner** is really awake. My thanks to **Zee Kay** for correcting my error. Now how's about getting the others to do the same?...

Worcester has all its interest in the L.D.S. youth branch nowadays so little news from the chorus... **So. Boston** seems to be the Windy City of the East these days. It's just like Worcester, absorbed in the L.D.S. youth branch with choral activities suffering... **Norwood** will not brag this time because there is nothing to brag about. Will let you know something real soon about us, so watch for me next time...

And what is the district doing about the **Haverhill** and **Montello** choruses? Has there been an investigation as to the cash that was left by these two choruses? These two choruses are a real job for our district organizer...

A few weeks ago the groundhog saw its shadow (or did it?) and crawled back into its sleeping quarters. Well, what I'm driving at is: let's be a bit different than the ground hog. Let us do some work. Let us be active just as we were in the past and surely we will go places...

Just a passing thought, "Action speaks louder than words, but without words there is no action," so let's do both and until you hear from me again, I remain your correspondent...

—Retlaw Chinwell.

●This **April 16** the Daily Laisve's Convention and Banquet will be held to clear the way for the celebration of the Lithuanian newspaper's **Twentieth Jubilee Year...**

●We talked with Vete Zablackas after his tour through Massachusetts and Maine. Bay State youth are working and organizing youth branches and Maine is coming through with a Rumford branch... Good news!...

●Several Massachusetts youth have written in to say that the progress of the L.D.S. in that state is hindering **chorus work.** Naturally, no such competition should be permitted. In the event that an LDS branch has a sufficient number of members, an LDS Chorus can be organized and be a member of the Lithuanian Art League...

●**Kay Michelson,** the adept student of Gladstone's art, is not only active in the local LDS branch, but is also President of the Brooklyn Section of the American Lithuanian Congress. **Don't miss** his talk on Lithuania **tonight . . .**

●One of the bright stars on the **World's Fair** horizon is the planned publication of a beautiful magazine, **in Lithuanian,** which will explain the Fair to Lithuanian visitors from out-of-town...

●The flowers haven't bloomed yet but spring is not far off. This is the time for every Lithuanian youth group to start planning their **softball teams.** When the sun is high and warm, **inter-community tournaments** can be arranged to add zesty competition to the game...

●"It's quite **natural for Der Fuehrer** to receive 98 per cent of the vote during election time," said the comedian before being sent to a concentration camp, "but it's my bad luck never to meet anyone but the wrong 2 per cent!"...

●**Al Purvenas, Lil Liepus** and **Mary Brown** are getting excited these days. Seems that the Builders have perked up and are holding a **Grand Party** of which they form the Committee. March 4th the date in a newly re-decorated Laisve Hall. Refreshments, etc. Admittance by the invitation of a branch member...

●And while on the subject of parties, dances, Elizabeth's **Stan Rengle** has come out with a good idea: dance **hostesses** to acquaint the newcomers with other people and see to it that they have a pleasant time. Well, we have decided to test this novel plan by attending the dance. See you in **Elizabeth, N. J.,** tomorrow...

—Walter Kubilius.

Chorus Pirmyn Scoops

GREAT NECK, L. I.—What J. Adams wrote in last week's Youth Section was quite right. We do need more chorus members (males), but the girls don't need them (we've got ours), only the chorus does...

The two hostesses of the chorus have something up their sleeves. Let us in on the secret. By the way, if some of the fellows from Brooklyn want to have a dandy time during weekends in the spring and summer, they'd better get to know these girls, N. and A.

Sophie, what happened to you—no more chorus? You might be Russian but you can sing and talk Lith. Please come down, we miss you.

One of our female jitterbugs was discouraged and she vowed not to do the Lindy again. What were you doing at the dance in Bayside? The waltz?

The basses are going to town these days. We have two members from the Brooklyn Aido Chorus. And what's the reason?

I overheard some father say that his daughter is losing some appeal. Blondes aren't in demand after Hedy Lamarr came into existence. It's brunettes now.

Why doesn't the chorus hold a dance? We have plenty of youth, and they could form a very active committee. Don't the members think so? Cheerio and toodle-loo for now.

—Giggles.

A little nonsense now and then,
Is relished by the best of men.

TWICE A WEEK
SPORTS-HUMOR-NEWS
OF CLUB ACTIVITIES
EDUCATION-STORIES

LAISVĖ YOUTH SECTION

ENGLISH PART
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

LIFT THE EMBARGO! . . . . by Gropper

Mass of Lith-Americans Not Represented in Lith Day Comm.

Large Organizations Denied Right to Democratic Representation in Fair Day Work

BROOKLYN, N. Y.—In a statement issued here yesterday three the largest progressive Lithuanian-American organizations accused the World's Fair Lithuanian Day Committee of partisanship and bias in not allowing the democratic representation of Lithuanian-American groups on the Committee for the Lithuanian Day.

Willing to Cooperate

The Association of Lithuanian Workers (L. D. S.), the American Lithuanian Workers Literary League (A.L.D.L.D.) and the Lithuanian Art League (L.M.S.), have from the beginning expressed their willingness to cooperate and assist in the holding of a truly large Lithuanian Day at the World's Fair. A committee was formed, supposedly representing Lithuanian-American mass organizations, but these three large organizations were not invited to participate.

"Democratic" Representation

Understanding that the Lithuanian Day Committee was supposed to represent the broad mass of Lithuanians in America and that the successful holding of a Lithuanian Day needs the support and participation of **all** Lithuanian organizations, the L.D.S., A.L.D.L.D. and the L.M.S. asked for the formation of a Lithuanian Day Committee which would truly represent the many national organizations that are leaders in Lith-American cultural and social life.

The Presidium of the Lithuanian Day Committee answered the letter with the curt statement that a Committee was already formed and functioning.

Does the Committee Represent All Lithuanian-Americans?

It becomes apparent, then, that the Lithuanian Day Committee does not represent the broad mass of Lithuanian-Americans when three of the largest organizations, with thousands of members and sympathizers, are denied participation in the work. The Committee, apparently, is not interested in the successful holding of a Lithuanian Day but in the use of the Lithuanian Day as political pawn.

Many choruses throughout the country have been planning to participate and sing at the World's Fair on the Day but the Committee's refusal has made this impossible.

And Next Year?

A very large number of Lith-Americans have been denied the right to participate in this year's Lithuanian Day but this does not prevent these groups from holding an even larger Day in 1940. The Mayor of the City of New York, Fiorello La Guardia, has invited the Association of Lithuanian Workers (L. D. S.) to hold their 1940 Convention in New York because the World's Fair will still be on.

The Lithuanian Art League will hold its conference that year and the possibility of holding a **really** progressive Lith-American Day during the World's Fair in 1940 is very bright.

Philly Dances Tonight At Ukrainian Hall

Lyros Chorus dance is to be held this Saturday nite, February 25th, 1939. With the Blue Aces Orchestra in action I dare you to stay away from the Ukrainian Hall, 849 N. Franklin Street.

Starting at 8 p. m. we can dance until 12 o'clock, for the nominal fee of only 35 cents. Come on you jitterbugs, let's do some rug-cutting. When Saturday nite comes around, I'll be seeing ya.

Committee.

Worcester News

WORCESTER, Mass.—Those of you who read this article shouldn't get scared; it's really news from good old Worcester. Town. It's strange to be in a city without a really active progressive chorus, and still stranger to listen to all kinds of talk about the chorus that was. Unfortunately the chorus at present is referred to as "The Sleeping Giant," but I think otherwise.

Two top-notch tenors have a good teacher and they go from city to city and give concerts—probably the same teacher could teach our chorus. Just supose now that the person who taught our chorus died—what then?, will it mean that there is no one else in all Worcester or elsewhere to teach us? Will it mean that there can be no more chorus? Come on! All of you who who were with the Aido Chorus: get together, call a meeting, get organized; and I'm sure that a teacher can be obtained and you'll be on your feet again.

On February 10th I had the pleasure of meeting Vete Zablackas, and it was sure great to hear him talk of his experiences in Spain. He then asked a few questions of our Worcester youth. Was there a youth branch of the L.D.S.? Was there a chorus?, and a few other little things. I felt very proud of our youth activities but the chorus stumped me. I could tell him no more than I knew, and I was sort of ashamed doing so. Well, anyway, we kept him over for the big supper and dance the next evening, and I'm sure he enjoyed it, and I felt a little better myself.

Some rumbling going around that the Basketball team of the Aido Chorus will be taken out of moth balls and be given an airing. Let's hope it's not "hot air" and we'll believe it when we see it.

The L.D.S. youth branch had a skating party at Olympia Park which I understand was a district affair. From indications it didn't turn out well financially for we still can use a little more action and a little more cooperation.

—Jeepers Kreepers.

Alas, Alas, Nazis Getting Flat Feet in Drills

BOSTON, Mass.—More than 37 per cent of Nazi youths in Germany today are flatfooted, Erika Mann, daughter of Thomas Mann, exiled German novelist, told the New Century Club here.

The flat feet, she asserted, are caused by excessive marching.

Catholic Students Appeal For Refugee Aid

PARIS.—A joint appeal from French Catholic and Christian students organizations has just been issued to all Paris students, asking them to forget political differences and unite in helping Spanish refugees.

AMERICAN STUDENTS PROTEST THE EMBARGO AGAINST SPAIN

NEW YORK, N. Y. — Students throughout the country voice today their opposition to the strangle-hold of the American Embargo Against Spain. Calling upon students to speak for the conscience of America in support of Republican Spain, the American Student Union announced a national student protest against the Spanish Embargo to be held today.

Nation-Wide Participation

Plans are under way, the union announced, at colleges in cities as widely scattered as Los Angeles, Chicago, Philadelphia, New York.

Citing Tom Paine's words in 1776, "The summer soldier and the sunshine patriot will in this crisis shrink from the service of their country," the American Student Union declared that fascism in Spain could be defeated if the embargo were lifted, and called upon American students to stand by the Spanish people.

Students Not Fooled by Defeatist Propaganda

It urged students "not to be duped by the hollow gestures of English and French reaction, which believes that by diplomatic incantation it can exorcise Italian troops and Nazi influence from Spain. United States interests demand a victory of democracy in Spain. A Fascist Spain is the channel for fascist penetration of Latin America.

"The Spanish Falange already is organizing groups in Latin America. A Franco victory will cause a redoubling of these efforts, as well as a suppression of democracy in Spain itself. Students speak for the conscience of America, protest the continuation of the Spanish Embargo!"

500 Canadian Youth to Gather at Congress

TORONTO, Ont., Canada.—More than 500 representatives of Canadian youth organizations will gather at Winnipeg, June 30th, for the 4th Annual Canadian Youth Congress, it was announced officially by the national office here.

During the four day convention, delegates elected to speak for nearly a million Canadian young people will discuss youth problems in agriculture and in industry; youth training, education and recreation; Canadian democracy and unity and a peace policy for Canada.

The program also calls for a full discussion of the Congress' plan for a national youth administration in Canada which is being placed before the federal governments by a delegation of youth leaders early in March.

It is expected that some 250 delegates from eastern Canada, including French-Canadian youth, will attend. The first three national congresses have been held in eastern Canada: in Ottawa, Montreal and Toronto.

Brooklyn Mass Meet on Lith Independ. Tonite

BROOKLYN, N. Y.—The Grand Paradise Hall here will be the scene of a large mass meeting tonight to commemorate the twenty-first anniversary of Lithuanian independence.

A musical program will feature the Aido Chorus of Brooklyn under the direction of Aldona Zilinskaite which will open the meeting with the Lithuanian National Anthem. B. Šalinaitė will conduct the Aidbalsiai in several Lithuanian folk songs.

KEISTUTIS MICHELSON

Among the speakers will be Leon Pruseika of Chicago, Roy Mizara, of the daily "Laisve" and Kay Michelson, popular Lith-American youth. There will be no admission charged for the meeting and concert.

—Comm.

Vanguards Dance and Fling Challenge

FRATERNITY DANCE FEBRUARY 25th... Tomorrow! At 8:00 p. m. the pearly gates of Lithuanian Liberty Hall, 269-73 Second St., Elizabeth, N. J., open to members and invited guests. Music by the swinging swingsters of swing—Modern's Orchestra.

●

CHALLENGE TO BROOKLYN BUILDERS... Elizabeth LDS Vanguards' basketball team cordially invites **you** to participate in a competitive match in the near future. Pick your day—any Saturday, from one to two o'clock in Elizabeth. Rumors have it your boys are shy in the presence of a basketball.

●

THE VANGUARDS PING-PONG table, one of the best in the East, is constantly polished to keep in condition for any branch which would care to face the Vanguards quota of competent players.

●

BOXING seems to be an appreciated sport amongst members of our branch. Edward Sutter, erstwhile instructor, is showing the laddies a few things that make the game of boxing tick. Thanks to the city complete boxing facilities are at the disposal of the enthusiasts.

●

A LODESTAR MEMBER flaunts a Vanguards' Jersey with this branch's name across the front. To the Vanguards the jersey doesn't count but they will, unquestionably, purchase the letters from the member to stop the misrepresentation. We'll be sports.

●

HI, DIDDLE DIDDLE. We're sure its not a riddle. When we ask you, "Are you comming to the Fraternity Dance tomorrow?"

Stan Rengle,
LDS Nat'l Youth Comm.

Lancers Plan Big Dance To Be Held May 13th

This is your "Lancer" reporter of the Worcester LDS branch bringing the news, good or bad, here it is. Our skating party held at Olympia Park did not turn out so well. I wasn't there due to illness but I had someone take my place.

What ever is the matter with all you out-of-town members of the LDS Youth Branch? This was a district affair and practically none of you showed up. There was fun for all and the weather man was quite lenient so don't blame the weather. The committee members did a good job in the line of entertainment and refreshments.

More of our members should show up at the meetings. We held a meeting February 6 at Mrs. Guskas' home and only a few showed up. We discussed plans for the big dance to be held May 13 at the Hotel Bradford in Boston (it's a formal). So girls, get your evening gowns ready and your escorts on hand and come prepared for a good time. We are all preparing to go so don't forget, you out-of-towners, show us you're just as good sports by being 100% persent.

Worcester members, take note: we are going to have our monthly meeting March 6th at Mrs. Antans' home at 15 Lawrence Street. Al D. knows where so there's no excuse for you all not showing up.

We have plenty of discussions ready for you all so don't do a fade out.

A thought for the morrow: If one stone starts a building, what can all the L.D.S. Branch members do?

Your reporter,
—Y. Dane.

Explaining metaphysics to the nation, I wish he would explain his explanation. Byron.

They love the least that let men know their love. Shakespeare.

UPTON SINCLAIR

RAISTAS

10-25-38—102

(Tąsa)

Redaktorius norėjo žinoti, kuo pasiremdamas Dr. Schliemanas tvirtina, kad visuomenei bus galima užsilaikyti, jeigu kiekvienas jos narys dirbs po vieną valandą per dieną. "Kokis bus," atsakė antrasis "gamybinis visuomenės išnašumas, kaip dabartiniai mokslo pragumai tapo sunaudoti, mes tikrai negalime pasakyti, bet mes tikrai galime tvirtinti, kad perviršys visą ką, kas dabar rodosi galimu protams, pripratusiems prie nuožmių kapitalizmo barbaryščių. Kada tarptautinis proletariatas paims viršų, apie karus nebus ko nei sapnuoti; ir kas gali apskaityti, kiek atsieina žmonijai karai—ne vien tik vertė gyvasčių ir medžiagos, kurią karai sunaikina, ne vien iškaščiai užlaikymo milijonų dykų žmonių, reikia juos apginkluoti ir prirengti ar tai į karus, ar į parodas, —bet ir tas, kiek suėda visuomenės spėkų besistengiant būti pasirengusiais į karus, ir iš to kylančio sugyvulėjimo ir nežinės, girtuokliavimo, prostitucijos ir piktadaryščių, susilpnėjimo išdirbystėje, bei doriško apmirimo. Ar tamstai rodosi, bus per daug pasakyta, kad dabar prisieina pašvęsti po dvi valandas kiekvieno veiklaus visuomenės nario triūso raudonajam karo siaubūnui?"

O paskui Schliemanas ėmė išrodinėti, kiek visko ant niekų nueina belenktyniuojant: nuostolis pramonės imtynėse, nuolatinė rūpestis ir susirėmimai; įvairios ydos—kaip gėrimas, pavyzdin, kuris kuone pasidvigubino per pastaruosius dvidešimts metų, kaipo pasekmė taip didelio įtempimo ekonominėse imtynėse; dykūnai ir neproduktyviškieji visuomenės nariai, į niekus pavirtę pralobėliai ir suskurdę beturčiai; priespaudos įstatymai; išeikvojimai visuomeniškiems pasipuikavimams, modistės ir siūvėjai, sutaisytojai plaukų, mokytojai šokių, lekajai ir kiti. "Tamsta supranti," sakė jis, "kad visuomenėje, kur viską valdo pirklybinis lenktyniavimas, žinoma, tik pinigus turintieji ką nors reiškia, o išlaidumas yra galingumo ženklu. Taigi mes turime dabartinę valandą draugiją, kur, sakysime, trisdešimts nuošimčių užsiėmę išdirbimu naudingų dalykų, o vienas nuošimtis užsiėmęs naikinti juos. O tai dar ne viskas, kadangi tranų tarnai bei pastumdėliai yra taipgi tranais; modistes, papuošalų dirbėjus, lekajus ir tt., taip pat naudingieji visuomenės nariai turi užlaikyti. Ir meldžiu neužmiršti, kad šita pasibaisėtinoji liga apėmusi ne vien dykūnus ir jų patarnautojus, jos nuodai įsiėda į visą draugijos kūną. Po šimtu tūkstančių taip vadinamosios parinktosios draugijos moterų yra milijonas vidutinio luomo, kurios jaučiasi nelaimingomis, nepriklausydamos prie parinktųjų skyriaus ir viešai bando tokias nuduoti; žemiau jų iš eilės eina penki milijonai mūsų farmerių pačių, skaitančių "madų laikraščius" ir pagal tai taisančių savo skrybėles, taipgi merginų, dirbančių krautuvėse bei tarnaičių, parsidavinėjančių paleistuvystės namuose, kad turėtų už ką įsitaisyti pigius papuošalus ar drabužius, kuriais galėtų pamėgdžioti ponias. Ir tokiu būdu, jeigu prie to dar pridėsime lenktyniavimą parodant ir garsinant išdirbinius, turėsime, kaip aliejų ant ugnies, visą lenktyniavimo sistemą parsidavinėjant! Dirbtuvių savininkai pramano visokias užmačias, kad tik pinigus išvilioti; pardavinėtojai išstato savo krautuvėse, o laikraščiai ir žurnalai užkimšti jų apgarsinimais!"

"Meldžiu neužmiršti, kiek susieikvoja darant visokias apgavystes", patėmijo Fisher'is.

"Kada žmogus prieina prie naujagadyniškosios profesijos," atsiliepė Schliemanas, "garsinimo mokslo įkalbėti žmonėms pirkti, ko jie nenori,—pasijunti pačiame vidury tojo baisaus lavonbučio, kokį parengia kapitalistinis naikinimas, taip, kad nei nežinai, kurį iš tuzino bjaurumų pirmiau nurodyti! Bet meldžiu apsvarstyti išeikvotą laiką ir energiją, kuriuos reikia padėti padirbimui tūkstančių visokeriopų daiktų, pritaikytų mūsų pasipuošimui, ar paikumui, kuomet mums ir vieno skyriaus užtektų! Apsvarstykite, kiek to darbo išsieikvoja prie padirbimo pigios vertės pirkinių, paskirtų apgaudinėjimui nežinėlių, jiems tai parduodant; apsvarstykite, kiek išsieikvoja energijos prie padirbimo išdirbinių su priemaišomis,—iš skudurų padirbtoji drapanoms medžiaga, medvilnių užklodės, iš blogos medžiagos pastatyti gyvennamiai, priemaišos visokiuose išdirbiniuose, atskiestas užtaisytas pienas, anilina nudažytieji lengvieji gėrimai, skrobylo išmatos dešrose..."

"Meldžiu atkreipti atydą į tuos dalykus iš moralinio atžvilgio," patėmijo buvęs pamokslininkas.

"Aišku," atsakė Schliemanas; tai paprastas dalykas mažos niekšystės, ir nuožmūs bjaurumai, kaip ir intrigos, melavimai bei kyšiai, smarkavimai ir besigynimai, bjauri saumylystė, skubinimas ir besirūpinimas. Žinoma, lenktyniaujant negalima apsieiti be nuduotų ar su priemaišomis pagamintų pardavinių—tas yra tiktai kitas išsireiškimas sakinio 'pirkti, kur yra pigiausiai, o parduoti, kur yra brangiausiai.' Valdininkai rašė, jog šaliai prisieina bereikalingai išleisti bilijoną ir ketvirtadalį dolerių kas metai dėl priemaišų maiste; čia, žinoma, kalbama ne vien apie medžiagą, nuėjusią niekais, kuri būtų buvusi naudinga, jeigu į žmogaus pilvą būtų nepatekusi, bet ir apie daktarus ir varančius į ligas žmones, kurie prie kitų aplinkybių būtų sveiki buvę, taipgi ir apie graborius, laidotojus, kuriuos visa žmonių veislė susilaukia dešimts ar dvidešimts metų pirmiau, negu vertėtų. Paskui vėl apsvarstykite, kiek išsieikvoja laiko ir energijos prireikus parduoti tuosius dalykus dešimtyse krautuvių, kuomet ir vienos užtektų. Šioj šaly yra apie milijonas ar du firmų, užsiimančių pirklyba ir jose penkis arba dešimts kartų tiek raštininkų; tai tik apsvarstykite, kiek paima gabenimas visko nuo vienų pas kitus, iš ten vėl kitur ir dar toliau, skaitliavimai ir perskaitliavimai, projektavimai ir besirūpinimas, palyginimai menkų uždarbių su nuostoliais. Apsvarstykit tik tą daugybę kuojvairiausių įstatymų bei padavadijimų, kurie būna būtinai reikalingi prie tokių reikalų; knygynai užversti dideliais tomais, teismai ir prisiekdintieji teisėjai, advokatai, tardantieji kaip juosius apeiti, šunadvokačiai ir viliugystės, neapykanta ir melai! Apsvarstykit nuostolius aklai rizikuojant prie išdirbinėjimo reikalingų gyvenime dalykų,—darbavietės uždarytos, darbininkai dykauja, išdirbiniai genda sukrauti. Apsvarstykit išeikvotą energiją, bandant surasti naujas rinkas savo išdirbiniams, bergždžius užsiėmimus, kaip išdirbėjų keliaujantieji pasiuntiniai, visoki tarpininkai, skelbimų lipintojai, apgarsinimų agentai. Apsvarstykit, kiek išsieikvoja energijos besikemšant į miestus dėl lenktyniavimų ir geležinkelių monopolių; apsvarstykit varguolių apgyventas miesto dalis, blogą orą, ligas ir eikvojimą gyvybinės energijos; apsvarstykit tiktai aukštuosius mūrus, eikvojimą laiko ir medžiagos statant aukštą ant aukšto ir kasant po žeme! Arba paimkite visą draudimo sistemą, ar tai nuo mirties, ar nuo ugnies; kokio milžiniško triūso reikia jas vesti ir prižiūrėti, kiek raštininkų ir kitokių patarnautojų darbo reikia, o tai visiškai bereikalingas eikvojimas..."

"Aš nesutinku su tuom", atsiliepė redaktorius.

"Kooperatyvė bendrija tai visuotinoji, automatinė draudimo kompanija ir taupomas bankas visiems jų nariams. Nuosavybė yra visų kapitalas, visi lygiai atjaučia skriaudą, visi ją atlygina. Bankas bus visuotinas valdžios apskaitliuotojas, knygos, kuriose kiekvieno asmens uždarbiai ir išleidimai sulyginami. Taip pat bus visuotina valdžios atskaita, kurioje bus garsinama ir aprašyta viskas, ką valdžia turi pardavimui. Kadangi pardavinėjant niekas pelno neturės, taigi nebus nei vietos bereikalingam eikvojimui pinigų ir melagingiems garsinimams; nebus apgaudinėjimų, nuduotų ar su priemaišomis padirbtų pardavinių, o taipgi nei kyšių bei suktybių."

"Kaip bus galima nuspręsti kokio nors daikto kainą?"

"Kaina priklausys nuo darbo, kiek reikėjo pridėti jo padirbimui ir pristatymui. Milijonas mūs šalies darbininkų užsėtuose kviečiais laukuose dirbo po šimtą dienų kiekvienas ir tiek darbo padėjus, gauna bilijoną bušelių kviečių, taigi bušelio kviečių kaina bus dešimta dalis darbo dienos ūky. Jeigu mes mokėsime, duokime sau, penkis dolerius dienai už darbą ūky, tai bušelio kviečių kaina bus penkios dešimtys centų."

"Tamsta sakai, darbas ūky," atsiliepė p. Maynardas. "Tokiu būdu už darbą bus mokama ne vienodai?"

"Aiškus dalykas, kad ne, kuomet vieni darbai lengvesni, kiti sunkesni, nes kitaip darant, mes turėtume milijonus laiškanešių kaimuos, o nei vieno angliakasio. Tiesa, algos gali būt paliktos tokios pačios, bet skirtumas bus darbo valandose; vienaip ar kitaip, turės būti skirtumas pagal tą, kiek didesnio ar mažesnio dirbančiųjų skaičiaus reikės kurioj nors išdirbystės šakoje. Tas pats ir dabar, skirtumas tik tame, kad darbininkai būna mainomi aklai, netobulai."

"O kaip apie tuos užsiėmimus, prie kurių labai sunku laiką apskaityti? Kiek atsieitų už darbą pagaminant knygas?"

"Žinoma, prie darbo bus priskaityta popiera, atspaudimas ir apdarymas—viskas apie penkta dalis to, kiek dabar atsieina."

"O autorius?"

(Bus daugiau)

"Raistas" Išeis Knygos Formoj

Kadangi daugelis skaitytojų nusiskundė, kad jie dėl vienos ar kitos priežasties negalėję apysakos "Raisto" pilnai sekti, tai "Laisvės" direktorių taryba nutarė išleisti "Raistą" knygos formoj.

Knyga pasirodys pabaigoj vasario ar pradžioj kovo mėnesių. Knygos kaina bus vienas doleris. Bet tie, kurie užsakys knygą **iki kovo mėnesio 15 d.**, š. m., gaus ją **už 75 centus.** Knygos skaičius bus apribotas, nedidelis.

Todėl, kurie norite "Raistą" užsisakyti, prašome tuojau tai padaryt. Taipgi raginame "Raisto" mėgėjus parinkti knygai prenumeratų tučtuojau.

Pinigus ir užsakymus siųskit "Laisvės" administracijai, **427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.**

REDAKCIJA.

Lawrence, Mass.

Darbai ir Parengimai

Pas mus žmonės taip apsiprato su bedarbėm, kad, rodos, taip ir reikia. Tankiai tenka girdėt juokais sakant, "Et, mažiau dirbsim, ilgiau gyvensim." Iš dalies gal tas ir tiesa, jei būtų ištekliaus pragyvenimui.

—o—

Lawrence'uj parengimai būna veik kiekvieną subatą ir nedėlią, tik gaila, kad daug jų lieka neaprašyti laikraščiuose. Vasario 12 čia buvo prakalbos, surengtos ALDLD 37 kuopos. Kalbėjo jaunuolis d. V. Zablackas, ką tik sugrįžęs iš Ispanijos. Jis daug liūdnų vaizdų pasakė iš karo lauko ir fašistų žiaurumo.

Žmonių buvo neperdaugiausiai. Drg. V. Zablacko prakalba visiem patiko. Buvo renkamos aukos dėl padengimo lėšų ir dėl Ispanijos. Aukavo po $1: F. Bush, J. Rudis, B. Čulada; po 50c: D. Sukackas; po 25c: R. Čuladienė, B. Markevičius, A. Kavaliauskas, V. Valiulienė, T. Tartonis, J. Šleivis, A. Česnienė. Čia jauni kolektoriai pridavė vardus, tik nepažymėjo, kiek kas aukavo: T. Šimkonienė, B. Šimkonis, P. Tamašauskas, P. Aleksionis, I. Čulada, L. Grosienė, J. Šleivienė, S. Šlekis. Viso aukų surinkta $9.56.

Varde LDLD 37 kuopos visiem aukavusiem tariame širdingai ačiu. Taipgi atsiprašome aukautojų už padarytą klaidą, kad nepažymėta, kiek kas aukavo.

—o—

D. Janet Kuodis, dukterį Jono ir Afemijos Kuodžių, patiko nelaimė bežaidžiant ant sniego su kitais jaunuoliais. Smarkiai susižeidė kojį ir buvo nuvežta ligoninėn. Daktarai patyrė, kad kojos kaulas yra trūkęs. Ims laiko, pakol sugis.

Janet lanko Methuen High School ir buvo per du metu Liaudies Choro užrašų sekretorė ir gera choro patriotė. Mes labai apgailestaujam Kuodžiūtės ir velinam greitai pasveikti.

Janet dabar randasi savo namuose 219 Howe St., Methuen. Draugai, ypatingai jaunuoliai, aplankykite ją.

O. V.

—o—

Šaunus Parengimas

Kovo (March) 4 LDLD keturi miestai rengia teatrą "Laisvės" naudai. "Pusseserė Salomėja" atvažiuos iš Chicagos ir jos palydovai iš Bostono.

Vieną kartą krautuvėj dalinau plakatus. Vyrai, pamatę, pradėjo skaityt juos. Įsižiūrėję d. J. Rainardienės atvaizdą, vienas klausė manęs, "Ar tai ta bus Salomėja? Graži mergina. Reikės nueiti pamatyti ją." Aš tik pradėjau jam aiškinti, kad Salomėja bus kita, gražuolė iš Chicagos parvežta. Tuo tarpu viena moteris įsimaišė. Ji sako: "Na, ką jūs čia nosis pridėjęs prie to plakato turite?" Tas draugas sako jai: "Skaityk, Barbute, mat, mat, bus teatras—gražuolė iš Chicagos.

Na, ta Barbutė kad pradės tiems vyrams kailį plakti: "O jūs laumės, jūs balvonai. Jum bile tik nauja, svetima, tai ir graži! Jūs be pančiakų per sniegą bėgtumėt paskui fleperką. Ot galvos!"

Man ir pasidarė nesmagu. Pradėjau mislyt, gal čia ir tikrai gręsia pavojus mum lawrencietėm. Atvažiuos ta Salomėja ir pavilios mūsų locnas prisiegas.

Ten buvo daugiau moterų, tai pradėjom tartis, kas reikia daryt. Buvo išreikšta nuomonė, kad palikt tas mūsų prisiegas namie ir tegul mazgoja dišes. Kitos tam pasipriešino. Sako: "Kokis čia išrokavimas? Paliksim vyrus namie, tai liks ir tikietai nenupirkti, o 'Laisvę' skaitom visi, kaip moterys, taip ir vyrai. Juk tas parengimas bus dėl 'Laisvės', ar ne?"

Atsakiau, kad taip. Tai nutarėm, kad visos moterys, vietinės ir iš apylinkės, dalyvautum kovo 4, ir su vyrais. Juo moterų bus daugiau, tuo geriau apsaugosim savo vyrus nuo tos šelmės Salomėjos, kad ji jų nepaviliotų. **Marė.**

Albany, N. Y. — Sausio mėnesį New Yorko valstijoj darbai sumažėjo beveik 9 procentais, o darbininkų gaunamos algos 8 proc.

Anglų-Nazių Prekyba ir Kolonijų "Sugrąžinimas"

Berlin. — Atvyko Anglijos užsienių ministerijos narys Gwatkin dėlei naujų prekybos derybų su naziais. Tose derybose Hitlerio valdžia vėl pakartoja reikalavimą, kad Anglija sugrąžintų kolonijas, kurias Vokietija valdė pirm pasaulinio karo.

Berlin, vas. 21. — Naziai sakosi turį grūdų sandėlius, kurių užtektų keliem metam karo.

Jibuti. — Francūziškos Somalijos vyriausybė suėmė kelis Italijos šnipus.

Didžiausia Drabužių Krautuvė
Williamsburgh'e Skelbia Savo
February Clearance Sale
(Išpardavimą nužemintom kainom)
Vyrų ir Jaunų Vyrų Paltų
OVERCOATS
Visi $18 vertės dabar po $12.50
Visi $22.50 vertės dabar po 16.50
Visi $28.50 vertės dabar po ... 21.50
Bi kurie $35 iki $45 vertės puikiausi darbo paltai (Overcoats) ištisai rankų darbo ir tikrai vilnoniai po $27.50
Visi vyrų ir Jaunų Vyrų Siūtų kainos yra nužemintos sulyg aukščiau nurodymo.
HENRY NARINS SONS
670 Grand St., corner Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Klauskite apie mūsų dešimtį lengvų išmokėjimų planą.

Mateušas Simonavičius
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir Ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 7-8886

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 SUMMER AVE., ARTI CHESTER AVE.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Office Phone EVergreen 8-1090 Inside Phone EVergreen 4-6485
FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.
Open Day and Night
Managed by
RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day & night, Saturday night 75c
Special Rates per Week
LADIES' DAYS: Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

So. Boston, Mass.

RADIO PROGRAMA

Šeštadienio, vasario 25-tos, radio programa per stotį WORL, nuo 8 iki 8:30 val. ryte, bus sekanti:

1. Žinios
2. Muzika
3. Radio Kontestas

Sekmadienio, vasario 26-tos, radio programa per stotį WORL, nuo 9:30 iki 10:30 val. ryte, bus sekanti:

1. Longin Buinio, Jr., Cavaliers orkestra iš Cambridge
2. Dainininkė Marijona Miltenienė iš Montello
3. Smuikininkė Albina Antanavičiūtė iš Waltham.

Jei norėtumėt išgirst kokią dainą ar muziką, parašykit mums į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., ir mes bandysime jus patenkint.

Steponas Minkus,
Garsintojas.

Kunigas "Tapo" Komunistu

Vasario 15 d. Somerville reakcininkai suruošė masinį mitingą ir norėjo išnešti protestą, kad kongresas nenuimtų embargo nuo Ispanijos lojalistų. Mitingas tuoj išsivystė į betvarkę, kuomet tik pradėjo kalbėti kunigas Donald G. Lothrop už lojalistus. Reakcininkai kunigui pastatė griežtą reikalavimą, kad jis prisipažintų esąs komunistu. Kunigas pareiškė, kad jis nepriklauso Komunistų Partijoj, bet jis simpatizuoja komunistam. Tuomet juodašimčiai pradėjo šaukti, kad jo bažnyčioj kas savaitė esą platinama komunistinė literatūra ir kad jis buvo parsikvietęs į savo bažnyčią kalbėti Earl Browderį. Kunigas sako, kad ne tik Browderis pas jį kalbėjo, bet ir James M. Curley, ir Saltonstall; o kas liečia komunistinę literatūrą, tai ji jam esanti pageidaujama.

Mitingas iširo be jokių pasekmių. Beveik visa publika sveikino kunigą už tai, kad jis gynė Ispanijos žmonių laisvę, kurią sužvėrėję fašistai nori su ginklu iš jų išplėšti!

Ant rytojaus kapitalistiniai Bostono laikraščiai uždėjo tokį antgalvį kunigo adresu: "Pastor in Denial He Is a Red."

—o—

Gubernatorius Saltonstall, pasirgęs porą dienų gripu, sakosi, kad praradęs dešimt svarų svorio.

Jeigu būtų galima nuo jo nuimti dešimt svarų svorio, tai liktų tik skūra ir kaulai!

—o—

Sausio 31 d. pasimirė John L. Warrens, palikdamas ,$170,000 savo šuniui.

Aišku, žmonės jo nesigailės, o šunės—nepaiso!

—o—

Vasario 13 d. lenkų grupė su majoru Tobinu padėjo gėlių vainiką prie Tado Kosciuškos paminklo, kurį jie pastatė keli metai Public Garden'e.

Pora metų atgal "Darbininko" štabas pridengė Kosciuškos paminklą gėlių vainiku ir pareiškė lenkam, kad jie ne savo žmogui pastatė paminklą.

Na, o ar jūs norėtumėt žinoti, kas būtų, jeigu dabar iš kapų prisikeltų Kosciuška? Ogi gautų "old age pension!"

—o—

Vasario 16 d. Mass. valstijos legislatūra neperleido nepilnamečių įstatymo. Suvažiavo iš visų miestų kunigai, jų tarpe ir kardinolas O'Connell prisiuntė savo atstovą.

Reiškia, vaikų vergija Mass. valstijoj pasilieka.

Captain John Adams Hospital, Chelsea, Mass., sustreikavo 44 slaugės. Laikraščiai nesako streiko priežasties, bet nejaugi jos streikuoja, kad nenori dirbti?

Jaunutis.

Lowell, Mass.

Prakalbos Gražiai Pavyko

Vasario 12 d. pas mus atsibuvo prakalbos, kurias surengė LLD ir LDS vietinės kuopos. Kalbėjo jaunas ir geras kalbėtojas draugas Vytautas Zablackas iš Brooklyn, N. Y. Kadangi drg. Zablackas kariavęs Ispanijos lojalistų armijoj, gindamas tą šalį nuo užpuolikų fašistų, todėl jis ir kalbėjo tuo klausimu. Kalbėti jam sekasi labai gerai ir todėl galima jį priskaityti prie geresnės rūšies kalbėtojų.

Savo kalboje jis palietė daug svarbių klausimų iš pasižymėtų įvykių, kuriuos jam teko pergyventi, ir juos nuosekliai aiškino taip, kad buvo labai žingeidu klausytis visiems dalyviams. Draugas Zablackas pilnas energijos ir vilties Ispanijos liaudies laimėjimui. Fašizmas bus nugalėtas, jis sako, tik, žinoma, liaudiečiams reikia daugiau ginklų. Reikia daugiau geros amunicijos, o Ispanijos liaudis pasiryžusi viską padaryti ir apginti savo šalį nuo generolo Franco, Italijos ir Vokietijos fašistų. Todėl kalbėtojas ragino remti visokiais būdais Ispanijos liaudies kovas ir gelbėti jiems, kol kova bus laimėta.

Prakalbos labai patiko visiems, kurie atėjo jų pasiklausyti ir ką nors sužinoti apie Ispanijos žmonių padėtį ir jų kovas; bet gaila, kad nevisi čia dalyvavo su gerais norais. Tuojaus radosi ir zurzėtojų, kuomet draugas Zablackas pradėjo įrodinėti nenaudėlių trockistų išdavikiškus darbus. Ta pora zurzėtojų visuomet ir visur bando teršti žmonių gražią nuotaiką, kur ji gauna progos įeiti. Bet kam nauda iš to? Darbininkiškam judėjimui nepakenksite, o save nužeminsite iki paniekos. Rimtai pagalvokite apie tai.

Nežinau, kaip draugas Griaustinis jautėsi sėdėdamas prakalbose ir girdėdamas tų "progresyvių" zurzėjimus? Bet man, tai nepatinka tokis nedoras elgėsys, nes tas ardo ramumą ir nervuoja kitus žmones, kurie nori prakalbų klausytis ir ką nors pasimokinti iš jų.

Geriau Griaustinis būtų ne "sugriaudęs" "Laisvės" 36-tam numeryje apie jų dukters apsivedimą ir ne pavadinęs juos progresyviais . . . triukšmo kėlimas prakalbose negalima vadinti progresu! Turime žinoti, kad ne visiems progresyviškumo titulas tinka.

Abelnai imant, prakalbos gerai pavyko: žmonių nemažai dalyvavo ir aukų Ispanijos gynimo reikalams gerai surinkta. Viso su smulkiomis aukomis suaukauta $13.65. Visos aukos priduotos draugui V. Zablackui, o jis perduos Ispanijos Gelbėjimo Komitetui.

Čia talpiname vardus tik tų, kurie aukavo nemažiau dvidešimt penkių centų.

Po $1: S. Paulenka, B. Draučiūnas, F. Greska, J. Nedzviackas ir V. Tveragas; po 50c: B. Mikulis, F. Arbačauskas, A. Rutkauskas, K. Kojutis, R. Karsonienė, U. Daugirdienė, R. Čulada, J. Gicevičius ir F. Kaladinskas; po 25c: V. Kaladinskienė, M. Žalienė, A. Drazdauskas, V. Mikalopas, J. Kazlauskas, A. Slaičiunienė, J. Blažonis, J. Gicevičienė, A. Stravinskas ir J. Siniauskas.

Varde Ispanijos liaudies kovotojų, mes, prakalbų rengėjai, tariame širdingą ačiu už aukas ir už skaitlingą atsilankymą į prakalbas. *Kuopietis.*

Shenandoah, Pa.

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

Sekmadienį, vasario 19 d., vietos viešoj mokykloj įvyko prakalbos paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės. Kalbėjo Literatūros Draugijos CK sekretorius d. D. M. Šolomskas ir vietos tautiškos lietuvių parapijos kunigas Brazys.

Po prakalbų buvo priimta sekama rezoliucija:

Mes, Shenandoah lietuviai, susirinkę skaičiuje apie 400 žmonių paminėti Lietuvos tautinės nepriklausomybės atgavimą, išklausę kalbėtojus, trokšdami išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę, pareiškiame:

(1) Mes stojame už Vilnijos ir Vilniaus išlaisvinimą, grąžinimą jo Lietuvai ir pagelbą lietuviams Vilnijoj.

(2) Mes trokštame, kad tarpe Amerikos lietuvių visų sriovių būtų vienybė ir susitarimas, stojant už Lietuvos nepriklausomybę.

(3) Mes trokštame, kad Lietuvoj būtų atsteigta demokratinės teisės, tai yra laisvė veikti demokratinėms politinėms partijoms, laisvė žodžio, spaudos, susirinkimų, organizavimosi ir laisvė religijos reikaluose. **Rep.**

New Yorko majoras La Guardia užgiria Amerikos lėktuvų pardavinėjimą Francijai ir kitom demokratinėm šalim.

Pensacola, Florida. — Ūkanoje nukrito su amerikiniu kariniu lėktuvu oficierius Brazilijos laivyno G. F. Presser ir užsimušė.

Los Angeles, Calif.—Eina teismas prieš du rusus, kurie "išgavę Amerikos žvalgybos planus apie Japonijos karo laivyną.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

N. S. PITTSBURGH, PA.

LDS 160 kp. rengia vakarienę su gražia programa ir šokiais kaipo naujos svetainės atidarymą. Įvyks sekmadienį, 26 d. vasario, 6 v. v. Įžanga 75c. Dalyvaus svečių ir iš tolimesnių kolonijų, galėsite su savo draugais, pažįstamais sueiti pasikalbėti. Jaunuoliai dabar turės vietą kur galės lavintis dailės srityje. Širdingai kviečiame visus dalyvauti. (44-46)

WORCESTER, MASS.

TDA 13 kp. susirinkimas įvyks vasario 28 d., 8 v. v. Liet. Svet., 29 Endicott St. Kviečiame narius dalyvauti. — P. Butkevičius. (46-48)

ELIZABETH, N. J.

LDS 205 jaunuolių kuopa rengia balių. Įvyks vasario 25 d., sekmadienio vakare, 8 val. Laisvės Salėje, 269 Second St. Kviečiame nevien tik jaunuolius dalyvauti, bet ir suaugusius. Grieš Modern's Orkestra įvairiems šokiams. Ypatingai yra kviečiami Brooklyno, New Yorko, Jersey City, Bayonne, Hillside ir Newarko kolonijos. Įžanga 30c. — Komisija. (46-47)

BRIDGEPORT, CONN.

ALDLD 63 kp. susirinkimas įvyks, penktadienį, vasario 24 d., 704 Lafayette St., 7:30 v. v. Visi nariai atseikite, nes rinksime valdybą. Taipgi reikia prisirengti prie Jonikienės ir Janausko prakalbų ir kiti svarbūs reikalai reikės aptarti. Ateikite visi nariai ir atsiveskite naujų. — Kom.

SCRANTON, PA.

Sekmadienį, vasario 26 d., 2 val. p. p., Lietuvių Svet., 134 W. Market St. įvyks svarbios prakalbos. Kalbės Vytautas Zablackas, kuris neseniai sugrįžo iš Ispanijos. Po prakalbų prasidės LLD 39 kp. parė. Kviečiame visuomenę skaitlingai dalyvauti prakalbose ir parėje. Prakalbose įžangos nebus, o į parę 35c asmeniui. (46-47)

HARTFORD, CONN.

Šeštadienį, vasario 25 d., įvyks balius, rengia pračėjusio "Laisvės" vajaus vajininkai, kaipo užbaigtuves. Laisvės Choro Svet., 57 Park St. Pradžia 7:30 v. v. Įžanga 25c. Šis parengimas rengiamas dienraščio "Laisvės" naudai. Kviečiame visus skaitlingiausiai. Turėsime ir diskusijų delei Ispanijos ir kitų pasaulinių problemų. Visi draugai ir draugės būkit prisirengę tvarkingai ir greit susirinkimą užbaigti, kad turėjus diskusijas. Taipgi įvyksta du svarbūs mūsų organizacijų bankietai. Susirinkimas prasidės 2 val. po pietų, 735 Fairmount Ave. — Veik. Komiteto Sekret. A. Merkienė. (44-46)

JERSEY CITY, N. J.

Sekmadienį, vasario 26 d., People's Center, 158 Mercer St., įvyks prakalbos minėjimui Lietuvos Nepriklausomybės 21 m. sukakties. Rengia LDS 133 kp. Pradžia 2 val. po pietų. Kalbės L. Prūseika iš Chicagos ir Keistutis Michelsonas iš Brooklyno. Įžanga veltui. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. — Kom. (45-46)

WORCESTER, MASS.

ALDLD 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 26 d., 10:30 val. ryto, 29 Endicott St. Visus prašome dalyvaut, nes turime daug svarbių dalykų apsvarstyt. Taipgi jau laikas pradėt mokėti duokles į Centrą už 1939 metus. — J. N. Fin. Rašt. (46-47)

NEWARK, N. J.

ALDLD 5 p. susirinkimas įvyks penktadienį, 24 d. vasario, 7:30 v. v., Jurginės Svet., 180 New York Ave. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti šiame susirinkime ir atsivesti savo draugus — dabar eina vajus. Nauji nariai priimami be įstojimo mokesties. Todėl pasidarbuokime, gaudami nors po vieną naują narį. — Kp. Sekr. (44-46)

PLYMOUTH, PA.

Lietuvių Kapinių Korporacijos Komiteto mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 26 d., sekmadienio popietį, 2-rą val., 40 Ferry St. Kviečiame dalyvauti šiame susirinkime ir taip pat prašome laiku susirinkti, nes turime daug svarbių dalykų svarstyt. — Kom. (44-46)

PHILADELPHIA, PA.

Lyros Choras rengia metinį balių. Įvyks šeštadienį, vasario 25 d., Ukrainų Svet., 849 N. Franklin St. Įžanga 35c. Šokiai nuo 8 val. vak. iki vėlai nakties. Lyriečiai kviečia jaunus ir suaugusius dalyvauti šiame baliuje, linksmai praleisti laiką. — Kom. (44-46)

WORCESTER, MASS.

Šeštadienį, vasario 25 d., 7:30 v. v., Liet. Svet., 29 Endicott St., įvyks kortų vakarėlis (whist parė). Bus gražios dovanos laimėtojams. Taipgi skanių užkandžių visiems. Rengia Kom. Partijos Lietuvių Unitas. (45-46)

PHILADELPHIA, PA.

Svarbus Organizacijų Susirinkimas

Vasario 26 d. įvyks visuotinas darbininkiškų organizacijų susirinkimas labai svarbiais klausimais. Visų mūsų organizacijų nariai dalyvaukit ko skaitlingiausiai. Turėsime ir diskusijų delei Ispanijos ir kitų pasaulinių problemų. Visi draugai ir draugės būkit prisirengę tvarkingai ir greit susirinkimą užbaigti, kad turėjus diskusijas. Taipgi įvyksta du svarbūs mūsų organizacijų bankietai. Susirinkimas prasidės 2 val. po pietų, 735 Fairmount Ave. — Veik. Komiteto Sekret. A. Merkienė. (44-46)

Saugokitės Lyties Ligų!

DIDĖJA susirūpinimas lyties ligomis, nes jos dabar labai platinasi.

NERIZIKUOKIT! Išmokit tas ligas pažinti ir nuo jų apsisaugoti.

AIŠKIOS ir teisingos žinios apie sifilį, gonorėją ir kitas lyties ligas yra knygoj

Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus

TOJ KNYGOJ apie lyties ligas prirašyta net 127 puslapiai, aiškinant jų pažinimą ir apsisaugojimą.

YRA JOJ ir apie visą žmogaus lyties gyvenimą, bet dabar ypač svarbi ta dalis, kuri aiškina apie tas baisias ligas.

KNYGOS kaina buvo $2.00, bet, kad lengviau būtų reikalingiems ją įsigyti, dabar atiduodu ją už $1.00. (Į Kanadą —$1.25c.)

ĮDĖKITE į konvertą popierinį dolerį ir savo aiškų adresą, ir greitai gausite knygą.

LAISKĄ adresuokite taip:

JOHN BARKUS
111-40—128th St.
SO. OZONE PARK, N. Y.

Ši knyga yra ir "Laisvės" knygyne.

Tel.: MArket 2-5270

GOLDEN STAR BOTTLING CO.

J. KRALIKAUSKAS, savininkas

Gamintojas Geriausios Rūšies Nesvaiginančių Gėrimų

Pamėginkit mūsų specialų Drink-Mixer TOM COLLINS

Taipgi parduoda lietuviško bravoro alų iš New Britain

Cremo "Connecticut Best"

Pristato pareikalavimus: saliūnams, krautuvėms, vestuvėms, ir tt.

Reikalaukite visur to vardo

SODĖS IR ALAUS

91-93 Warwick St., Newark, N. J.

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 Court Street

Tel. Triangle 5-3622

Brooklyn, N. Y.

168 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 8-7179

Dr. Herman Mendlowitz

33 Metal Praktikos

522 Bedford Avenue

arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312

OFIŲO VALANDOS

Nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vak.

NEDĖLIOMIS

Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS

2220 Avenue J

Kampas E. 23rd Street

Telephone: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius

Išbalzamuoją ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 BEDFORD AVENUE

Brooklyn, N. Y.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokis pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line

BROOKLYN, N. Y.

Tel.: Glenmore 5-6191

CHARLES

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

K. Degutis, Savininkas

Geral Patyrę Barberial

Prielankus Patarnavimas

306 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

NOTARY PUBLIC Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

• • •

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

• • •

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

GRAND CHAIR CORP.

A. PETRAITIS

409 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Mes išdirbame puikiausius virtuvėms rakandus (Kitchen Sets), ir parduodame dirbtuvės kainomis. Mes taipgi atnaujiname miegamųjų kambarių, valgomųjų kambarių ir virtuvių rakandus taip, kad atrodo, kaip nauji. Pasiimam pataisymui ir pristatome pataisytus. Senus setus apmainom ant naujų su mažais priedais.

Kitchen Sets

Tel. Evergreen 7-8451

Nepaprastas Pasiūlymas

ELGIN 75-ta SUKAKTIS

Pilna Kaina $24.75 DABAR

Tik Apribotam Laikui **$19.75**

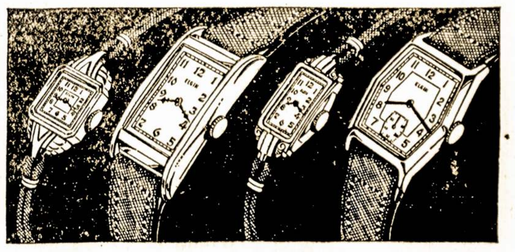

ROBERT LIPTON

Jeweler—Laikrodžiai—Brangakmeniai

701 GRAND ST., arti Graham Ave. BROOKLYN

Įsteigta 1892. Tel. Stagg 2-2173

Kita Krautuvė Randasi Plainfield, N. J., po antrašu:

206 WEST FRONT STREET

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Komunistų Bankietas Jau Šį Sekmadienį, Vas. 26; Graži Programa, Šokiai

Brooklyno lietuviai komunistai energingai rengiamės savo metiniam bankietui ir prašome visus Komunistų Partijos rėmėjus ir simpatikus padaryti tą patį. Bankietas privalo būti sekmingiausiu iš visų buvusių ir mes pasitikime, kad draugai simpatikai padės to atsiekti. Jūs tą galite padaryti patys dalyvaudami bankiete, ragindami kitus dalyvauti, ir įsigydami bilietus iš anksto. Gaunami "Laisvėj" ir pas narius.

Bankietan kviečiame lietuvius gerai pasiruošę, su užtikrinimu, kad kiekvienas bus priimtas svetingai vaišių ir programos atžvilgiu. Mūsų gaspadinės aprūpins gerais valgiais; bus ir alaus.

Aprūpinta ir vakaro kultūriškoji pusė. Skambių dainų programoj girdėsim Aldoną Klimaitę, kurią daugelis brooklyniečių vadina sidabrinių stygų artiste, ir Aleką Veličką su Petru Grabausku, lietuvių mylimus duetistus. Bus ir sveikinimų, trumpų kalbų.

Laukiama pribūsiant bankietan tolimų svečių, ir žymių veikėjų vietos lietuvių organizacijose ir amerikonuose. Dalyvaus Kings County komunistų organizacijos pirmininkas Peter Cacchione, kurį brooklyniečiai vadina būsimu "councilmanu," taipgi šios sekcijos komunistų organizatorius Jack Sapphire.

Šokiams grieš Geo. Kazakevičiaus orkestra.

Bankietas įvyks šį sekmadienį, vasario 26-tą, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo salėse, 280 Union Ave., Brooklyne. Vakarienė lygiai 7 val. vakaro. Bilietas vakarienei ir šokiams $1.25, vien šokiams 35c.

Brooklyniečius ir apylinkių lietuvius kviečiame dalyvauti mūsų bankiete.

Liet. Kom. Frakcija.

MIRĖ

Juozas Marozas, 56 metų, 144 Waterbury St., Brooklyn, N. Y., mirė 20 d. vasario, Greenpoint ligoninėj. Pašarvotas graboriaus LeVandos koplyčioje, 337 Union Ave. Laidos vasario 25 d., 9 val. ryto, Kalvarijos kapinėse. Laidotuvėmis rūpinasi graborius J. LeVanda.

Velionis paėjo iš Tauragės miesto, sūnus Justinos Kiminaitės ir Jono Marozų. Liūdėsyj liko žmona, Lietuvoje, ir duktė Anelė Sirgedienė, Amerikoj.

AIDAS IR KITOS MENO GRUPĖS DAINUOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ MINĖT PRAKALBOSE ŠĮ VAKARĄ, VASARIO 24, GRAND PARADISE SALĖJ

Kalbės: Prūseika, Mizara, K. Michelsonas, Adv. Bredes, Mart. Liuterio Dr-jos Atstovas Jusaitis

Vėliausios Žinios apie Voldemarininkų Aktyvistų Orga nizaciją, Kuri Siekiasi Pasigrobt Valdžią Hitlerio Naudai

Aidiečiai (iš kairės į dešinę), PIRMOJ EILĖJ: N. Juškaitė, L. Bepirščiūtė, A. Maželis, H. Brundzaitė, A. Klimaitė. ANTROJ EILĖJ: E. Klimaitė, A. Jeskevičiūtė, H. Kasiulaitė, B. Kalakauskaitė, choro vedėja Aldona Žilinskaitė, A. Pakalniškienė, E. Gasiūnienė, A. Šolomskaitė, M. Sinkevičiūtė. TREČIOJ EILĖJ: N. Pakalniškis, P. Čepas, H. Kaunaitė, A. Bernotaitė, M. Brusokaitė, A. Janušauskaitė, M. Browniūtė, I. Sherry, S. Žvirblis, J. Simonavičius. KETVIRTOJ EILĖJ: A. Sherry, G. Klimas, L. Liepaitė, F. Walasin, A. Janulavičiūtė, A. Sinkevičius, A. Depsiūtė, M. Sukoskytė, A. Orman, P. Pakalniškis, F. Janulavičius. PENKTOJ EILĖJ: A. Bastys, A. Purvėnas, A. Navikas, G. Kazakevičius, J. Grybas, V. Brundza, J. Adams, V. Žilinskas, V. Kazakevičius.

Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno Skyriaus rengiamasis Lietuvos Nepriklausomybei minėt vakaras bus turtingas ne tik turiningomis, informacinėmis prakalbomis, bet taip pat ir gražia dainų programa. Ją išpildys šaunusis brooklyniečių **Aido Choras,** vadovaujant **Aldonai Žilinskaitei;** ensamblis **Aidbalsiai,** vadovaujamas kompozitorės **B. L. Šalinaitės,** taipgi duetistai **A. Velička** ir **P. Grabauskas,** akompanuojant **A. Depsiūtei.**

Leonas Prūseika, Chicagos lietuvių liaudies dienraščio "Vilnies" redaktorius ir plačioj Amerikoj žinomas prakalbininkas, bus vyriausiu kalbėtoju. Taipgi kalbės šie brooklyniečiai: Piliečių Kliubo lyderis advokatas **S. Bredes,** advokatūros studentas ir ALK Brooklyno Skyriaus pirmininkas **Keistutis Michelsonas,** "Laisvės" redaktorius **R. Mizara,** ir Dr. Martyno Liuterio Draugijos sekretorius ir atstovas **J. Jusaitis.**

Šioje audringoje karų ir tautų pavergimo gadynėje geriausia gali politikoje orientuotis tas, kas gerai susipažinęs su tautų istorija ir dabartine padėtimi. Atsilankiusieji į šias prakalbas išgirs daug naujo iš Lietuvos istorijos ir apie dabartinę padėtį; kas būtinai reikalinga žinot norint pažint Lietuvos Nepriklausomybės draugus ir priešus, taipgi kaip geriausia galima pagelbėt savo broliams Lietuvoje atsteigt demokratinę santvarką ir apgint nepriklausomybę, kuri šiandien randasi didesniame pavojuje, negu buvo bent kada nuo Lietuvos įsikūrimo nepriklausoma valstybe; bus patiekta ir interpretuota vėliausios žinios apie voldemarininkų aktyvistų organizaciją, kuri siekiasi užgrobt Lietuvos valdžią hitlerinės Vokietijos naudai.

Šis svarbus Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks jau šį vakarą, penktadienį, vasario 24, 7:30 vakaro, Grand Paradise Ballroom, 318 Grand St., kampas Havemeyer St., Brooklyne. Įžanga nemokama.

Kviečiame visus Brooklyno ir apylinkių lietuvius dalyvaut šiame iškilmingame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime. Lai šis mūsų mitingas būna padrąsinimu visiems demokratijos šalininkams, Lietuvos Nepriklausomybės draugams, o smūgiu hitlerininkams, pasimojusiems pagrobt Lietuvą.

Amerikos Lietuvių Kongreso
Brooklyno Skyriaus Komitetas.

Pranešimas

Šiuomi pranešame, kad Lietuvių Meno Sąjungos III-čio Apskričio piknikas—"Dainų Diena"—įvyks 28-tą dieną gegužės (May), 1939, Cranford, N. J.

Taigi, prašome lietuvių visuomenę apylinkėje nieko nerengti viršminėtą dieną, o dalyvauti menininkų parengime.

N. PAKALNIŠKIS,
LMS III Apskr. Sekr.
(46-47)

Muzikos Vakaras

Amerikos Lietuvių Muzikos Meno Draugijos trečias muzikos vakaras įvyks vasario 24, 8:30 vakare, SLA salėj, 197 Grand St., Brooklyne. Programoj solistais bei grupėmis žadama turėt: Tamkiūtė, Česnavičiūtė, Mažeika, Hoffmanas, Tamkus, Kažemėkas, Šidlauskas, Virbickas, Wilkow, Žudžiūtė ir Rotella. Įžanga 50c. **Rep.**

Bazaro Žinios

Ignas Bėčis, Elizabeth, N. J., aukojo $1 "Laisvės" bazarui, už tai, kad negalėjo dalyvauti bazare. Reiškia, jo kalendoriuje bazaras buvęs stipriai pažymėtas, nes ir praėjusiam nedovanojo, pasivijęs atidavė jam skirtą "šėrą." **B. K.**

Grand Paradise salėj.

Drg. Velička netik dainininkas, bet taip pat yra geras virėjas, ir Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo veikėjas. Jis yra pagaminęs daug, daug pietų, kaip Kliubo parengimuose, taip "Laisvės" ir kitur. Tas draugas visada gyvas ir veiklus.

Daugiau tokių visuomenės užžavėtojų mūsų tarpe!

Jeigu kurie bei kurios jaučiatės, kad galite kuom nors užinteresuoti publiką, stokite į frontą, o mes mokėsime atiduoti jums tinkamą pagarbą. **M. J.**

Ką Turime Žinoti---

1-mą — **16 d. balandžio-April įvyks "Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavimas. Po suvažiavimo vakare bus bankietas ir iš anksto reikia įsigyti bilietas.**

2-rą — **Šis suvažiavimas apart kitų svarbių dalykų turės patiekti planus kilniam minėjimui dienraščio "Laisvės" 20 metų Jubiliejaus.**

3-čią — **Šiemet laike vajaus gavimui "Laisvei" naujų skaitytojų—72 mažiau tegavome negu pernai laike vajaus. Iki suvažiavimo turime gaut 72 naujus skaitytojus savo dienraščiui!**

4-tą — **Po visą plačią Ameriką privalome darbuotis, kad gavus savo dienraščio bendrovei kuo daugiausia naujų dalininkų-šėrininkų. Už $10 galima pastoti dienraščio "Laisvės" savininku.**

5-tą — **Tuojaus išeis knygoje apysaka RAISTAS. Bus didelė knyga, kaina $1.00. Bet kas užsisakys ją iš anksto gaus už 75c. Prašome visų "Laisvės" patriotų rinkti RAISTUI prenumeratas.**

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA.

Tarp Lietuvių

Brooklyniečiai džiaugiasi ir vėl turėsią progą išgirst daktaro J. J. Kaškiaučiaus prelekciją apie sveikatą. Ji bus šio sekmadienio popietį, "L." salėj.

—o—

Buvęs Pasaulinio Karo veteranas Pavilionius gana sunkiai serga, jau apie pora savaičių guli veteranų ligoninėj, New Yorke.

—o—

SLA Pild. Taryba šiomis dienomis posėdžiauja New Yorke.

Lietuvių Moterų Apšvietos Kliubas minės Tarptautinę Moterų Dieną su bankietu (mažąja vakarieniuke) kovo 5-tos vakarą, naujai išpuoštoj "Laisvės" salėj. Įžanga nemokama; kas norės, sulyg išgalės paaukos moterų darbui. **Ž. R.**

Daugiau Tokių Draugų!

Mes daug girdime ir kalbame apie mūsų veikėją d. A. Veličką, bet mažai išsireiškiame viešai apie jo pagirtinus veikimus. Toks žmogus, kaip drg. Velička, turėtų būti tankiau minimas mūsų spaudoje. Tai būtų ne dėl garbės, bet dėl labo mūs pačių, kad ir apylinkių miestų lietuviai žinotų, kokį draugą Brooklyno visuomenė turi savo tarpe. Jo komiškos dainelės, maloni išvaizda suartina visus žmones į draugiškumą, taip sakant, į vieną šeimą, katra juokiasi, džiaugiasi, kaip vieno tėvo vaikai.

A. Velička su savo draugu P. Grabausku ir vėl mus palinksmins savo dainelėmis Lietuvos Nepriklausomybei minėt prakalbose, kurios įvyks šį vakarą, vasario 24-tą,

PRANEŠIMAS

Mirus Barry P. Shalins (Šalinskui), jo laidotuvių įstaigą, graborystę, perima **Pijus W. Šalinskas** su laisniuotu graborium.

Laidotuvių Įstaiga yra
84-02 Jamaica Ave.
Woodhaven, L. I., N. Y.

Po aukščiau paduotu antrašu yra puiki šermeninėkoplyčia. Kurie nenori šermenis laikyti namuose, tai gali turėti Šalinsko šermeninėje.

Šermenines parūpiname Williamsburghe ar bile dalyje New Yorko ir Brooklyno apylinkėje.

Telephone Virginia 7-4499

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR ir GRILL
●
Gaminam Valgius Amerikoniško ir Lietuviško Stiliaus. Čia taip pat galima gauti Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, visokių vynų ir gero alaus.
Joseph Zeidat
Savininkas
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

Dr. JOHN WALUK
161 NO. 6th STREET
VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

Dr. ED. W. ŽUKAUSKAS
4302 FLATLANDS AVENUE
VALANDOS:
1—2 p. p.
6—8 vakare
ir pagal sutartį.
Tel. Navarre 8-1919

Dr. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 SO. 4th ST.
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-6868

NAUJIENA DĖL VISŲ
PARANKIOJE VIETOJE, ir PUIKIAI ĮRENGTAS
RESTAURANTAS
Čia gausite kopūstų, blynų, dešrų, ir kitų skanumynų.
Visas maistas geriausios rūšies.
KAINOS ŽEMOS
RYTAIS SKANIAUSIA KAVA VISOJE APIELINKĖJE
●
JOSEPH AŽYS
520 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
corner Union Avenue

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
● ● ●
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
●
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

LIETUVIŠKI BARAVYKAI
Mėgiamas Žiemos Skanėsis
Grybus lietuviai ypatingai mėgsta. Dabar yra geriausia proga paragauti tikrų lietuviškų baravykų. Užtai pirkdami mūsų importuotų "Maisto" lietuviškų mėsų savo groserninko ar bučerio prašykite ir lietuviškų baravykų virtinės.
Užsakymus priimame tokius: baravykų—ne mažiau 50 svarų, mėsų—ne mažiau 5 dėžių.
LITHUANIAN-AMERICAN
Import & Export Corporation
157 CHAMBERS ST., Tel. Rector 2-2786 NEW YORK

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
● ● ●
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
●
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
DAUNORO Cold & Grippe Powders nuramina karštligę ir galvos skaudėjimą iš priežasties slogos—šalčio
Gaukite šiandien, tiktai 75 centai.
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4-TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK